

DZIŚ W NUMERZE:
Z gitarą i poezją **str. 3**
GŁOSIK - rubryka dla dzieci **str. 4**
Ważna rozmowa **str. 5**
Wycieczka nad Łabę **str. 8**

CZWARTEK
22 LISTOPADA 2007
NR 135
ROCZNIK LXII
CENA 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

SKOŁA NA TARASIE MA PRZYSZŁOŚĆ

Co będzie dalej?

WROCŁAW (hs) - Sprawa szkoły na Tarasie na chwilę przycichła. Nic nie zmieniło jednak na fakcie, iż zgodnie z czwarcą uchwałą Rady Miasta temat ponownie wrócił się na tapecie. Uchwała jednoznacznie mówi, że proces „optymalizacji szkolnictwa” rozpocznie się 1 września 2007, a prawdopodobnie zakończy się 31 sierpnia 2008. Już dziś jednak wszystko wskazuje na to, że termin rozpoczęcia polskiej szkoły przesunie się w czasie.

Przyszłości rodzice otrzymali na wtorkowym Zebraniu Rady Miasta Macierzy Szkolnej w Mostach. Wskazując na obowiązki dyrektora szkoły, w ekstrelnym wyroku z 2001/2002 roku, w sprawie grupy zachodniej 1. klasy, że losy szkoły zależą teraz od liczby dzieci zapisanych do tej klasy. Jeżeli liczba uczniów nie będzie pod limit, szkoła nie zostanie zlikwidowana. Zebrani usłyszeli, że istnieje realna szansa na to, że jeżeli dojdzie do prawnej likwidacji szkoły na ul. Dworcowej, to zostanie ona jako filialna placówka na ul. Kopernika co najmniej na dwa lata. Padła również informacja, że na Tarasie mógłby pozostać pierwszy stopień.

Dyrektor powiedziała redakcji, że w przedszkolach jest obecnie 18 klas, które w przyszłym roku powinny rozpocząć naukę w 1. klasie. W tym celu organizujemy 6 grudnia Dni Drzwi Otwartych. Każdy może przyjść obejrzeć szkołę. Dla nas mamy przygotowany bardzo dobry program - niespodziankę. Zapraszamy wszystkich chętnych.

Mamy wspaniałe warunki do nauczania, duże, słoneczne klasy, bardzo dobre wyposażenie. Nauczyciele mają czas na indywidualną pracę z każdym uczniem.

Na zebraniu jako goście pojawili się **Tadeusz Wantuła** za Komisję Szkolną Kongresu Polaków w RC oraz **Roman Suchanek**, członek Komisji ds. Mniejszości Narodowych w Trzyńcu. - Trzeba zrobić wszystko, by były spełnione ustawowe limity dzieci na jedną klasę, żeby przy wpisach zapisano się do 1. klasy co najmniej 13 dzieci. Wtedy nie będzie żadnej podstawy prawnej do likwidacji szkoły - powiedział R. Suchanek. Powołał się również na Rządowy Program Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą, w którym rząd polski zobowiązuje się do podjęcia działań na rzecz pozytywnego rozstrzygnięcia kwestii zagrożonej w 2007 r. likwidacją PSP na Tarasie. - Chciałbym podziękować wszystkim tym, którzy przyczynili się do tego, że nie udało się zlikwidować tej szkoły w terminie ustalonym w pierwszej uchwale rady miejskiej - dodał na zakończenie.

Wzrost czołowce akademickiej

WROCŁAW (mro) - I Festa Academica, spotkanie najlepszych chórów akademickich z RC (nawiązujące do jubileusza 20 lat), odbyło się 16-17 bm. w Pradze. Na koncertach poświęconych muzyce czeskiej, sakralnej, ludowej, a także jazzowej wystąpiło 9 zespołów z Olomuńca, Pilzna, Czeskiej Wodki, Budziejowic, Pragi, Usti nad Labem, Pardubic i Czeskiego Kłodzka. Śpiewającą młodzież tego roku reprezentował pracujący w Mostach muzyk z PTA „Ars Musica” - Janusz Bitman. W programie występowaliśmy w kościele św. Wacława na Vinohradach, gdzie śpiewaliśmy pieśni z repertuaru sakralnego, a potem w sali praskiego koncertowego, gdzie przedstawiliśmy muzykę ludową i spirituals - powiedział po wróceniu dyrygent **Leszek Kalina**, dodając, iż po występach w Pradze, CN” ramię w ramię może być do konkurencji z najlepszymi zespołami akademickimi RC.

- Byłem pod wrażeniem koncertów - powiedział prof. **Alojzy Suchanek**, uczestnik spotkań. - Canticum Novum znacznie wyróżnia się na tle pozostałych zespołów, które prezentowały repertuar raczej wodewilowy, podczas gdy **Leszek Kalina** wybrał czysto artystyczne i klasyczne utwory. Byłem też pod wrażeniem dyscypliny artystycznej chóru, pięknego brzmienia i artyzmu wykonania.

11. EDYCJA KONFERENCJI MIĘDZYNARODOWEJ »TRANSPORT«

OSTRAWA (mro) - Problem optymalizacji sieci drogowej, kolejowej i wodnej w Europie Środkowej, a zwłaszcza na terenach sąsiadujących z RC, był tematem zakończonej wczoraj dwudniowej 11. edycji międzynarodowej konferencji „Transport” w ostrawskim hotelu „Atom”. Jej organizatorem było Stowarzyszenie ds. Rozwoju Województwa Morawsko-Śląskiego.

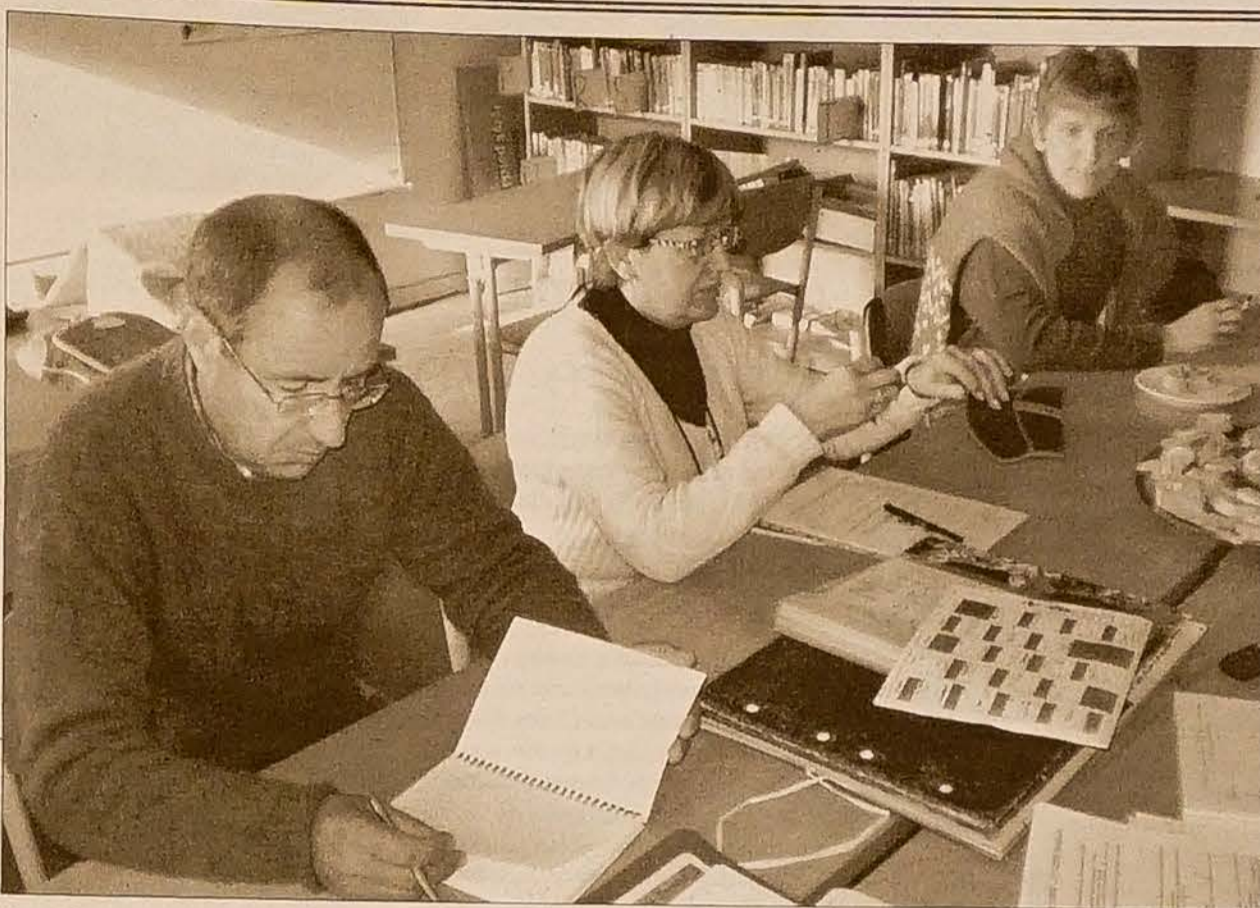
Przedstawiciele samorządów i administracji państwowej Słowacji, Polski, Austrii, Włoch i RC debatowali nad rozbudową i udrożnieniem sieci drogowej w czesko-polsko-słowackim pograniczu. Priorytetowym tematem stała się droga I/11, wiodąca przez Trzanowice - Niebory - Oldrzychowice - Bystrzycę do Żyliny.

- Porządną drogę na Słowację potrzebujemy nie tylko dlatego, że pojawiają się tam teraz wielcy inwestorzy, jak „Hyundai” czy „KIA”. Nie ma rozwoju gospodarczego bez dobrych dróg - powiedziała „GL” uczestnicząca w ob-

radach burmistrz Trzyńca **Věra Palkovská**. - Gdybyśmy porównali obliczenia od 1998 roku do teraz, to wniosek jest jeden - natężenie ruchu kołowego w pewnych rejonach Trzyń-

Drogi pod lupą

kiego wzrosło aż pięciokrotnie! A przecież „Hyundai” nie zaczął jeszcze produkcji! Dane od pograniczników z Mostów kolo Jablonkova dowodzą, że w roku 2004 przekraczało granicę 97 tys. TIR-ów rocznie, w październiku tego roku jest ich więcej niż 470 tysięcy! Grozi nam transportowy zawał! - przestrzegala burmistrz Trzyńca, dodając, iż samorząd miasta stara się udrożnić I/11 chociażby poprzez przeniesienie urzędu celnego do strefy przemysłowej. Trasa ma być gotowa do 2012 roku (odpowiednio deklarują zakończenie prac także Słowacy). Ter-

O współpracy mosteckiej szkoły z partnerskimi placówkami w roku szkolnym 2007/2008 rozmawiali w Mostach m.in. (od lewej): **Florentino Garcia Martin** i **Paulina Santos Rivero** z Hiszpanii oraz **Ann Verhulst** z Belgii.

Mostecką szkołę stawia na Europę

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) - Od piątku do wtorku polska podstawa gościła u siebie czwórkę przyjaciół z zaprzyjaźnionych szkół z Belgii i Hiszpanii, z którymi współpracuje w ramach unijnego projektu Socrates-Comenius - „Kolorowa misja”.

- Współpraca trwa już drugi rok, a na pewno będziemy kontynuować ją także w kolejnym roku szkolnym, 2008/2009 - mówi dyrektor mosteckiej PSP, **Aurelia Śliż**. Koordynatorka projektu z aołziańskiej strony, **Romana Farska** dodaje: - Oprócz trzech naszych szkół w projekcie bierze udział także szkoła z Anglii - z Liverpoolu. Jej przedstawiciele tym razem jednak nie przyjechali.

Belgijską szkołę **Vrije Basisscholl „De Minnestraal”** reprezentowali w Mostach jej dyrektor **Herman Vermeiren** (główny koordynator projektu) i wuefistka **Ann Verhulst**; z Hiszpanii - ze szkoły **C. P. Los Campos** - przyjechali: dyrektor **Floren-**

tino Garcia Martin i nauczycielka angielskiego **Paulina Santos Rivero**.

- Chodzi o współpracę na trzech poziomach: szkół, nauczycieli i uczniów. Celem projektu jest zaś kształtowanie u dzieci świadomości tożsamości europejskiej - stwierdził **H. Vermeiren**. - Nie żyjemy przecież w izolacji, musimy poznać przyjaciół, uświadamiać sobie co nas różni, ale głównie co nas łączy.

Spotkanie w Mostach było przede wszystkim spotkaniem roboczym. Jego celem było opracowanie planu współpracy w bieżącym roku szkolnym. No i zapoznanie się przez gości z metodami nauczania u przyjaciół. - Podobnie było w ub. roku podczas wizyty w Belgii. A w tym roku szkolnym wyjeżdżamy do Hiszpanii - mówi **R. Farska**.

Obszerniejszy materiał nt. projektu zamieścimy w którymś z najbliższych numerów „GL”.

Największa od 80 lat

KARWINA (ep) - Nowy zbiornik kanalizacyjny ma być największą od 80 lat miejską inwestycją w infrastrukturę. Uroczyste otwarcie budowy zbiornika ma miejsce właśnie dziś w Miejskim Domu Kultury. Zainteresowani mieszkańcy mogą dowiedzieć się m.in. tego, jak rozbudowa kanalizacji wpłynie na życie w mieście w ciągu następnych dwóch lat. Urząd Miasta z własnych środków wyłoży na budowę ponad 700 mln Kč, resztę - 1,2 mld Kč - dostanie od państwa oraz Unii Europejskiej. Dzięki tym funduszom Karwina unowocześni kanalizację i oczyszczalnię do 2010 r. i tym samym spełni normy europejskie.

min będzie aktualny, jeżeli jednak nie dojdzie do zmiany przebiegu I/11 w związku z ostatnimi protestami ekologów...

Omawiano także połączenie z Polską. Jej przedstawiciele potwierdzili, że obecną barierą robót nie jest brak pieniędzy (hojnie przyznawanych przez UE), ale siła robocza i zaplecze materiałowe. Wykupy ziemi pod drogę A1 na odcinku południowym zrealizowane są już w 75 - 80 proc. **Wojciech Żarnach**, nadzorujący prace na VI korytarzu transportowym Północ - Południe powiedział, że przejścia RP - RC będą zabezpieczone drogą Bielsko-Biała - Czeski Cieszyn (droga ekspresowa, dwujezdniowa, której budowa zakończy się wraz z obwodnicą Skoczowa) oraz A1, gdzie na odcinku Gorzyce-Sońnica trwają przygotowania do robót. Cała trasa z granicy czesko-polskiej do Gdańska miałaby być oddana do użytku w 2010 roku.

Wystawa
Polskiej Książki
Dom PZKO Jablonków

Uroczyste otwarcie 23. 11. 2007 o godz. 17.00
sobota 24. 11. 2007 godz. 8.00-16.00
niedziela 25. 11. 2007 godz. 8.00-16.00
Wystawie towarzyszy kiermasz książek

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄZKI
MK PZKO Jablonków

07135

112422041

Znad Wisły

■ Premier Donald Tusk wygłosi w piątek swoje expose. Na sali zabraknie jednak prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Jego Kancelaria poinformowała, że prezydent właśnie w piątek złoży roboczą wizytę w Gruzji. Jak podkreślają media, zostanie w ten sposób zlanany zwyczaj, kiedy to prezydent wysłuchuje expose (czyli konkretnego programu rządu) starającego się o wotum zaufania prezesa Rady Ministrów.

■ Nowy minister kultury i dziedzictwa narodowego Bogdan Zdrojewski wytyczył priorytety instytucji, którą kieruje. Są nimi: przygotowanie się do Roku Chopinowskiego 2010, zmiana charakteru funkcjonowania Instytutu im. Adama Mickiewicza oraz konieczność zinventaryzowania potrzeb polskiej kultury. – Mam też pomysł na zmianę charakteru funkcjonowania Instytutu im. Adama Mickiewicza. Uważam, że powinniśmy iść w kierunku takiego Instytutu Cervantesa albo Goethego. Jest to praca na lata, a nie jedną kadencję, ale obiecuję, że te tematy będą dla mnie niezwykle istotne – zapewnił. Zwrócił także uwagę na konieczność zinventaryzowania potrzeb polskiej kultury, m.in. w zakresie dbałości o prawo autorskie, prawo o ochronie zabytków oraz o prowadzeniu i organizowaniu działalności kulturalnej.

■ Około 350 osób weźmie udział w rozpoczynającej się dziś w Gdańsku konferencji Eurocities – organizacji zrzeszającej 130 największych miast i metropolii europejskich. Coroczny zjazd po raz pierwszy organizowany jest w państwie byłego bloku komunistycznego. Hasłem tegorocznej konferencji Eurocities jest „Solidarity in action – creating cohesive cities” (Solidarność w akcji – tworzenie spójnych miast). W ramach dyskusji warsztatowych poruszany będzie m.in. problem rynku pracy w dużych miastach europejskich oraz migracji zarobkowej. Zadaniem powstałej w 1986 r. Eurocities jest reprezentowanie interesów dużych miast w strukturach Unii Europejskiej. Należą do niej miasta powyżej 250 tys. mieszkańców.

■ Pogrzeb Jana Kaczmarka. Uczestniczyli w nim tłumy wrocławian. W poniedziałek pożegnali oni ulubionego satyryka, autora piosenek i współtwórcę kabaretu „Elita”. Artysta zmarł we Wrocławiu 14 listopada, po długiej chorobie. Miał 62 lata

■ Rozłam w PiS. Rzecznik dyscyplinarny PiS Karol Karski powiedział w poniedziałek dziennikarzom w Sejmie, że w piątek do trzech byłych wiceprezesów Prawa i Sprawiedliwości zostały wysłane listami poleconymi „wszystkie dokumenty” związane z decyzją o ich zawieszeniu w prawach członków partii. Wobec Pawła Zalewskiego, Ludwika Dorona i Kazimierza Ujazdowskiego, którzy w piątek zostali zawieszani w prawach członków PiS, zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne. Według Karskiego, postępowanie takie zwykle trwa około 30 dni. Zapewnił, że trzech byłych wiceprezesi będą mieli możliwość wypowiedzenia się „zarówno w trakcie postępowania, jak i przed sądem” (partyjnym). Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

FOL HALINA SIKORA

Budowa drogi wywołuje wśród mieszkańców wiele emocji.

DOBRO SPOŁECZNE KONTRA DOBRO OBYWATELA Emocje wokół I/11

TRZYNIEC (hs) – Burzliwa dyskusja rozgorzała podczas poniedziałkowego spotkania władz miasta Trzyńca, województwa morawsko-śląskiego oraz przedstawicieli władz państwowych z mieszkańcami terenów, które znajdują się pod planowaną budową nowej drogi I/11. – Nie spotkał się po to, by rozstrzygnąć, czy nowa komunikacja I/11 jest potrzebna, czy nie – zaraz na początku spotkania podkreślił Pavol Lukša, wicehetman ds. transportu. Tuż za jego plecami na olbrzymim płótnie można było zobaczyć filmy pokazujące obecną sytuację na drogach w tym terenie. To było wymownym obrazem podkreślającym wagę sytuacji.

Znalazły się finanse na budowę nowego odcinka I/11 pomiędzy Trzanowicami i Bystrzycą, jednak problemem w przyspieszeniu budowy będą z pewnością wykupy ziemi i nieruchomości pod drogę. – Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że budowa drogi jest konieczna. Ludzie przyszli tutaj po konkretne informacje. Chcieli się dowiedzieć, kiedy im wykupią nieruchomości i grunty, za ile oraz jak będzie wyglądał sam proces wykupywania. Niestety, żadne

konkretne informacje nie padły na tym spotkaniu – skomentował spotkanie wicewójt Bystrzycy Roman Wróbel. Mieszkańcy Bystrzycy stanowili dosyć pokaźną grupę w sali Domu Kultury Trisia. Spora liczba domów, które zostaną w związku z budową drogi zburzone, leży właśnie w Bystrzycy. Wiele wątpliwości też budzi trasa nowej komunikacji. – Zrobiono piękny objazd Mostów, piękny objazd Jabłonkowa. Dlaczego chcecie rozdzielić nasze wioski? Wędrynia, Bystrzyca zostaną przecięte tą drogą na dwie części – zastanawiał się gorączkowo jeden z uczestników spotkania.

Wobec wielkich i potrzebnych planów infrastruktury stanęły zwykłe historie ludzi, którzy wybudowali domy, przeżyli w nich kilkadziesiąt lat, są przywiązani do ziemi i nagle na starość będą musieli zmienić miejsce zamieszkania. Poruszono też kwestię cen wykupywanych gruntów, które zgodnie z prawem w jednych miejscowościach są wyższe, w innych znowuż niższe. Padły na spotkaniu zapewnienia, że istnieje realna możliwość, że ceny wykupu będą równe we wszystkich gminach.

Szansa się nie powtórzy

HAWIERZOW (dc) – W poniedziałek z inicjatywy Miasta, Rady Regionalnej Regionu Morawsko-Śląskiego (RRRMS) oraz samego województwa odbyło się seminarium poświęcone możliwościom czerpania środków z funduszy strukturalnych UE na lata 2007-2013. Spotkało się ono z dużym zainteresowaniem ze strony szkół, przedszkoli, przedsiębiorców i okolicznych gmin.

W konferencji wzięli udział m.in. minister przemysłu i handlu, Martin Říman oraz poseł Izby Poselskiej Parlamentu RC, Jaroslav Krupka, który mówił o współfinansowaniu projektów z budżetów publicznych oraz o pozytywnych efektach, jakie przyniesie gminom nowe-

lizowana ustawa budżetowa, według której od 1 stycznia 2008 roku do budżetów gminnych będzie trafiał wyższy niż dotychczas odsetek dzielonych podatków. Krupka apelował, by gminy stowarzyszały się w mikroregionach, co ułatwi im uzyskanie dotacji z UE. – Po roku 2013 będziemy już raczej sami odprowadzać środki do budżetu UE, aniżeli z niego czerpać – powiedział.

David Svntek, dyrektor RRRMS, przedstawił fundusze Unii oraz poszczególne programy operacyjne, podkreślając, że Rada jest partnerem dla zainteresowanych dotacjami, którym może służyć radą, m.in. na stronach internetowych www.dobra-rada.cz

Ciekawostki

Wieloryb w Amazonce?

Mierzący 5 i pół metra wieloryb zablądził w Amazonce i przepłynął około 1600 kilometrów w górę rzeki – poinformowali brazylijscy biologowie i weterynarze. Po raz pierwszy spostrzeżono go w zeszłą środę w okolicach ujścia rzeki Tapajos, pod miastem Santarem. Wg biologów, smak to pletwał karłowaty południowy. Jego stan jest dobry i obecnie trwają przygotowania do przeniesienia go z powrotem do morza. – Nie mogliśmy przeprowadzić badań krwi, więc nie wiemy, jaki jest jego stan, ale zapobiegawczo podaliśmy mu antybiotyki – powiedział weterynarz z Brazylijskiego Instytutu Badania Wielorybów Milton Marcondes.

Do baru nie wejdiesz!

Rosyjska prasa komentuje decyzję sądu w Tiumeniu na Syberii o ska-

zaniu pewnego obywatela na... czasowy zakaz odwiedzania barów i restauracji. Gazeta „Komsomolskaja Prawda” określa karę jako „niezwykle surową” ale jednocześnie „humanistyczną”. Rosjanin został skazany na pół roku pozbawienia wolności i dwuletni zakaz uczęszczania do miejsc, gdzie spożywany jest alkohol, za profanację rosyjskiej flagi. W maju po wyjściu z restauracji w stanie wskazującym na spożycie alkoholu zerwał flagę rosyjską i rzucił ją na ziemię. Zauważył to patrol milicji i sprawa znalazła swój finał w sądzie. Gazeta zwraca uwagę na pewne niekonsekwencje wyroku. Z jednej strony skazany będzie mógł dalej pić alkohol – byle z daleka od symboli narodowych. Z drugiej zaś – gdy zechce pójść z kolegami pokibicować rosyjskiej drużynie piłkarskiej do baru sportowego, to może trafić za kratki.

Moim zdaniem

Havlíčka czy Gawelka?

Od dwóch tygodni mieszkający w czeskiej części Cieszyna Polacy mają powód do zadowolenia. Na wielu ulicach pojawiły się tablice nie tylko z ich czeskimi, ale i polskimi nazwami. Wszyscy zatem mogą sobie już narzeczcie uświadomić, że ulica, którą kroczą, nazywa się po polsku Dworcowa lub Główna. Chociaż chyba nadal niektórzy ul. Fabryczną będą i w gwarze ciągle nazywać *Towarnią*, bo się już przyzwyczaili.

Zdziwiło mnie jednak jeszcze bardziej to, że niektórzy Polacy z Cieszyna nie do końca są zadowoleni z dwujęzycznych tablic. Zaczęli uważać, że tak jest poprawnie? I wskazali tablice przy skrzyżowaniu ul. Bezručowa i Havlíčka. Więc o to im chodzi, zrozumiałem.

No cóż, niektórzy chyba sądzą, że poprawna wersja to *Havlíčková* i *Bezručova*. Bo tak czasami piszą w polskich gazetach – *Milosz Zeman*, *Przemysław Sobotka*. Jeden z kolegów po piórze z Polski usprawiedliwił ten błąd powodami technicznymi – w ten sposób – wówczas, gdy drukarnia nie dysponuje czeskimi czcionkami, nie pojawią się w gazetach dziwne znaki. Podobnie w czeskiej prasie pojawia się raczej forma *Walesa* lub *Milosz* (a nawet *Milozs*). Ale wiadomo – najtrudniej jest z językiem najbliższych sąsiadów. Bo angielskie czy niemieckie nazwiska pisane są poprawnie.

Większość z nas machnie nad takimi sprawami ręką. Nie malkontentów – ci wtedy protestują. Ale *Havlíček* lub *Bezruč* im też przeszkadza, chociaż w wypadku *Mickiewicza* czy *Sienkiewicza* domagają się poprawy polskiej formy. A może woleliby w Cz. Cieszynie ulice *Gawelka* i *Bezruca*? Wówczas wszyscy byłiby na pewno zadowoleni...

sikoraj@glosnabla.pl

Centrum bez prądu

CZ. CIESZYN (kor) – Prawie całe centrum Cz. Cieszyna – między torami kolejowymi a Olzą – pozostało we wtorek przed południem bez prądu. Stało się tak dokładnie na dzień przed zapowiadaną przerwą w dostawie prądu, na którą mieszkańcy byli przygotowani od dwóch tygodni. Nic więc dziwnego, że nie obyło się bez nerwów.

– Był to wyjątkowo nieszczęśli-

wy zbieg okoliczności – powiedział naszemu wiceburmistrzowi Sławomirowi Folwarczemu. – Ok. godz. 14:00 doszło bowiem do awarii dwóch transformatorów napędzających wodociąg awaryjny z osiemnastu transformatorów.

Sześć trafostacji udało się naprawić jeszcze przed południem. Wtedy dostawę prądu z kolejnych transformatorów trzeba było poczekać do godz. 18:00.

Transgraniczny spektakl

STONAWA (dc) – Zwieńczeniem projektu współpracy transgranicznej między szkołami z polskich Marklowic oraz Stonawy było przed-

stawienie przygotowane wspólnie przez uczniów z obu miejscowości. W ub. roku w projekcie wzięli udział dzieci z czeskiej szkoły w Stonawie, w tym roku włączyła się również polska szkoła.

– Dzieci uczą się nowych rzeczy i przelamują odwieczne stereotypy – podsumowuje projekt wójt Stonawy Andrzej Feber. Nauczyciele zapewniają, że chcą kontynuować współpracę i zwrócić się do Komisji Europejskiej o dalsze wsparcie finansowe. Dyrektor obu szkół, Zdeněk Lusk i Marek Krawiec, przekonują się, że różnice między narodami wcale nie są tak wielkie, że to, iż każdy jest inny, to jego swój urok.

Strach mieszkać...

Wg opublikowanego dorocznego raportu, opartego na statystykach przestępczości FBI, najniebezpiecznym amerykańskim miastem jest stolica przemysłu samochodowego – Detroit. Ubiegłoroczny lider na tej niechlubnej liście – St. Louis, spadł na drugie miejsce. Autorzy raportu przeanalizowali sytuację w 378 miastach biorąc pod uwagę wskaźniki zabójstw, gwałtów, rozbojów, napadów z bronią w rękę, włamań i kradzieży samochodów. Z kolei jako najbezpieczniejszą uznano niewielką miejscowość Mission Viejo (Kalifornia). Raport jest jednak kwestionowany przez liczne autorytety prawnicze i burmistrzów. Amerykańskie Stowarzyszenie Kryminologiczne zarzuciło autorom „nieodpowiedzialne zonglowanie” danymi o przestępczości.

Trzy matki delfina

Dwumiesięczny delfin, urodzony w Narodowym Akwarium w Baltimore, ma trzy matki – podał we wtorek amerykański naukowcy. Delfin, który jest regularnie karmiony przez trzy samice – swą biologiczną matkę oraz dwie inne ze stada, ma jedną i córkę. Sytuacja ta potwierdza, że delfiny czasowo podejrzewają naukowcy, że samice delfina butlonosiego mogą w każdej chwili przjąć obowiązki innej samicy, dostarczając jej małym mleka. Do tej pory nie miało to potwierdzenia. Matka delfina, karmiona przez trzy samice – Jade, Chesapeake oraz Shiloh – rozwija się doskonale, ma już prawie metr długości i waży ponad 100 kg. Zaczyna także bawić się zabawkami, dostarczającymi im przyjemności nerwów akwarium. Jak do tej pory nie ma jeszcze imienia.

WIOSNĄ AVION-FESTU BĘDĄ MICHAŁ ŁANUSZKA I JACEK SIKORA z gitarą i poezją

24 listopada odbędzie się kolejna edycja Avion-Festu. Jednym z punktów programu będzie prezentacja nowego zbiorku poetyckiego Jacka Sikory „Za późno na wiosnę”. Wykorzystaliśmy tę okazję do zadania kilku pytań poecie oraz organizatorce całego przedsięwzięcia.

Jacka Sikora to siódma edycja wydana przez Towarzystwo Avion. Dlaczego wybór padł właśnie na tego autora?

Putzlacher: Z Jackiem znamy się jeszcze z podstawówki, po prostu jako poeci-debiutanci zaczęliśmy się pojawiać na spotkaniach na imprezach poetyckich, organizowaliśmy też w 1985 roku almanach „Spotkanie”. W 1995 wiersze Jacka pojawiły się w antologii „Nocne lamowanki” w wspólnym zbiorku „Nocne lamowanki”. Przeglądając się więc tym almanachem „cyklem”, doszłam do wniosku, że już najwyższa pora na samodzielny tom tego jakże młodego poety.

wcześniej od wydania Twoich tekstów?

Jacek Sikora: Na pewno nie lenistwo. Przez cały czas pisałem, moje wiersze pojawiały się w „Zwrocie”, „Jemiole” czy „Kalendarzu Śląskim”, czasami też w publikacjach wydawanych przy okazji różnych imprez poetyckich, np. Najazdu Poetów na Zamek Piastów Śląskich w Brzegu. A tych imprez, w których brałismy udział, także z Renatą, było sporo – polskich, polsko-czeskich... Czyli niby istniałem nadal gdzieś w tej poetyckiej podświadomości. Pomimo wszystko jednak pisałem raczej do szuflady. Nie wydałem zaś tomiku chyba dlatego, że

Z jakiego okresu pochodzą wiersze, które znalazły się w zbiorku?

J.S.: Jak już mówiła Renata, chodzi o wiersze, których nie było w „Laterniach” i „Spotkaniu”. Jest zatem kilka pozycji nawet z końca lat 80., co do których sądziłem, że warto je przypomnieć, bo nadal są aktualne i wciąż mogą przemawiać do czytelnika. Ale chodzi głównie o twórczość z ostatniego dziesięciolecia.

Jacku, w Twojej poezji wyczuwalna jest regionalna nuta, wątki myśli chrześcijańskiej, ale także estetyka brudu i magia codzienności. Co uważasz za swoją największą inspirację?

J.S.: Samo życie. Wydaje mi się, że moja poezja po prostu rodzi się z „podglądania życia”. Zresztą nie tylko moja – już Ewa Lipska napisała wiersz o „małej dziewczynce podglądającej naród”. A życie jest ciekawe, wystarczy tylko dobrze mu się przyglądać, słuchać z uwagą otaczających nas ludzi, a wiersze same przelewają się na papier... Rodzą się z atmosfery, z piosenki – nawet głupiej – która chwyciła nagle za serce, czasami podczas lektury. A najczęściej wtedy, gdy człowieka coś „wkurzy”. Wtedy najłatwiej się pisze...

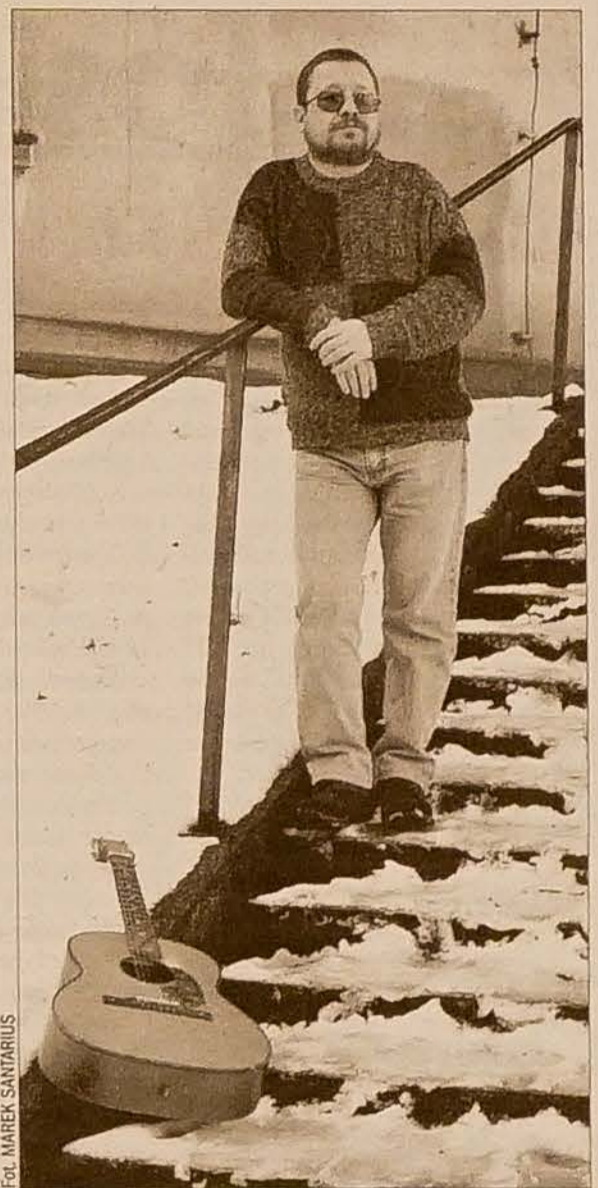
Postawię Wam obojgu strywalizowane już pytanie – czy Waszym zdaniem poetą się jest, czy się bywa?

R.P.: Poetą się bywa, a że status ten jest mocno podejrzany, znakomicie wyraził Czesław Miłosz w swoim „Wyznaniu”, w którym o pisarzach i ich świecie mówi, że to – „festyn krótkich nadziei, zgromadzenie pysznych, turniej garbusów, literatura”. Chyba to określenie spodoba się tym czytelnikom „Głosu Ludu”, którzy uważają, że tzw. zaolziańskim poetom poprzewracało się w głowach. Myślę jednak, że wbrew pozorom mocno stąpamy po ziemi. **J.S.:** Tu nie zgodzę się z Renatą. Ja uważam, że poetą jest się przez całe życie. I poetą jest nie tylko ten, który swoje refleksje i przemyślenia wylewa na papier w formie wierszy. Poezja to nie tylko literatura,

ale przede wszystkim sposób patrzenia na świat. Znam wielu ludzi, którzy nie napisali w życiu ani jednego wersu, a uważam ich za wielkich poetów. Wystarczy posłuchać, jak potrafią o tym, co nas otacza, opowiadać, jak umieją znaleźć w świecie to, co jest najistotniejsze. Jak pisał Stachura – „wszystko jest poezją”. Ale to temat na dłuższą rozmowę...

I na zakończenie – jakie są kolejne plany edycji Avion?

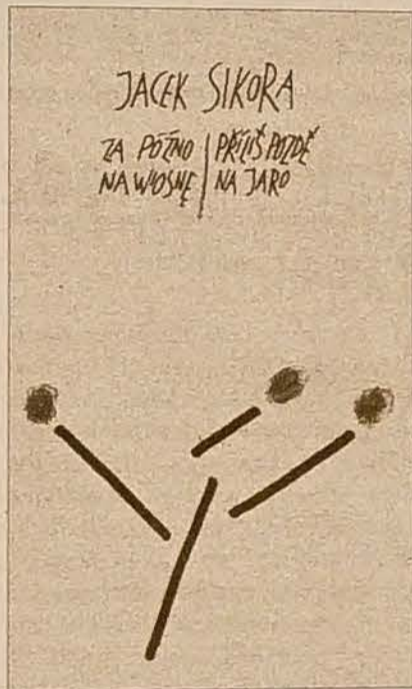
R.P.: Po promocji każdej książki mówię sobie: dosyć. Od kilku lat staram się zdobywać fundusze na wydawanie czegoś tak niedochodowego, jak zbiorki poetyckie, pracę redaktora traktuję jako ciekawe hobby, ale działalność społeczna też ma swoje granice. To, że staram się pomóc kolegom w debiucie, jest gestem solidarności w ramach naszej wspólnej, poetyckiej niedoli, bo mnie też kiedyś podano pomocną dłoń. I tak oto po ostatnim występie Hani Rybickiej w brneńskiej kawiarni „Chat Noir” marzy mi się wydanie jej pięknych piosenek poetyckich na płycie. To jest już jednak kosztowniejsze przedsięwzięcie i mam nadzieję, że w tym wypadku znajdzie się jakiś wspólnomyślny mecenas.

Jacek Sikora, autor tomiku wierszy pt. „Za późno na wiosnę”.

Przypomnijmy jeszcze, że sobotni Avion Fest rozpocznie się o godz. 18 w galerii teatru Těšínské Divadlo. Oprócz prezentacji nowego zbiorku, którego fragmenty przeczytają Karol Suszka i Miloslav Čížek, odbędzie się także recital Michała Łanuszki – krakowskiego laureata Festiwalu Piosenki Studenckiej. Młody gitarzysta i wokalista przedstawi między innymi swoje interpretacje piosenek Jarka Nohavicy.

Rozmawiał: DAREK JEDZOK

nie było żadnej propozycji ze strony wydawców, którzy sfinansowaliby taki zbiorek. A na wydanie książki własnych sumptem nie było mnie stać. Nic więc dziwnego, że kiedy Renata przyszła z taką propozycją, od razu się zgodziłem. Ale prawdę powiedziawszy – musiała mnie jednak później trochę zmusić do pracy nad wierszami...

W jaki sposób wyglądał proces wybierania wierszy, jak przebiegała Wasza współpraca?

Putzlacher: Poszłam na całość i zaproponowałam Jackowi wydanie wszystkich wierszy, które nie były dotąd opublikowane w poprzednich zbiorkach. Każdy jego wiersz jest przepełniony na wskroś atmosferą ziemską, pojawiają się tu luźne krajobrazy, które są nasze, nasze. Kiedy czytałam wybór wierszy w Brnie, miałam wrażenie, że jestem w domu. Mamy za sobą rozmów telefonicznych i spotkań, ale najmilej wspominałam nasze spotkanie roboczo-artystyczne z ilustratorem tego zbiorku, Liberdą. Można powiedzieć, że to kultowy malarz naszej epoki, a na jego wernisażu dojechałam do wniosku, że to, co ma Brodzka, to nie jest tylko obraz, to jest przede wszystkim korespondencja z wizjami. Zbiorek nosi tytuł „Za późno na wiosnę” i brzmi to trochę jak niezadowolony, poetycki raport z status quo.

Jacku, to Twój pierwszy samodzielny tomik – co powstrzymało Cię

Marionetki

Przesowo, stało se co?” zawołała Marynka w stronę olbrzymiej, bo prawie dziewięćdziesięciokilogramowej kuli śnieżnej, która wturlała się do kuchni. Przez chwilę kasłała, potem chrząkała, potem wypluła słowa magiczne, w końcu wypłynęła z siebie i zrozumiała: „A jo gupio przez cały żywot potrafiła płacić danie”.

Marynka szybko nalala do kubka świeżo zaparzonej herbaty, otworzyła drzwi do kuchni, wyjęła butelkę rumu i wylała do kubka.

„Czyżesz jeszcze herbaty?” zapytała Marynka. „Oj, z tym rumym, bo jo nie ruszóm už ani rynchaj, ani nogóm” odpowiedziała Prezesowa.

Marynka przygotowała największy kubek, jaki miała w kuchni. Jej Mąż mrugnął pod nosem: „Cały kibel ji do kubka, jak jo chcym rum do herbaty, to cobyh pumału chodzil a zebroł. Óna przidzie a pół litra herbaty”. Marynka zmroziła go swoim wzrokiem i zapytała: „Też chcesz? Jo ci nalejym”. I do kubka z herbatą wylała mu ostatnią kropelkę złotawego trunku. W tym momencie Prezesowa zdążyła już trochę rozmarznąć i powiedziała: „Co się stało”.

„Stać żech do sklepu. A tam ci po ceście dwa tiraki nalejym”. Naprzeciwko siebie. A przed tym, niż napadł

śniyg, tak ściepali tyn tepich z polówki cesty. A ty tiraki to chciały ominóć, jechały dość honym. Jo se ci wylinała i skoczyła do przikopy. Pod stróm, kiery, jak ty tiraki jechały, to se tak trzóns, że tyn śniyg, co był na nim, spadnył na mnie. I to by pumału było wszystko”.

„Jo też nie rozumiym, czymu, jak wiedzieli, że śniyg spadnie, tak czymu tyn tepich z cesty ściepali. Pono dostali pinióndze na zime i musieli ich na cosi dać. Tak to wyfrezowali. Ale tego inteligenta, co to wymyślił, bych fakt chciała widzieć”.

„Dobrze zrobili, że tyn tepich ściepali” – odpowiedziała Prezesowa.

„Už ji nie lyj” – zripostował natychmiast Mąż Marynki.

„A czymu se myslisz, że dobrze?” – zapytała Marynka.

„Bo do wiosny, jak to ty auta rozjeżdżóm, tak už tam zodyn asfalt nie zostanie. Normalnie będzie glina. Ziy-mioki zasadzymy a dość jeżdżynio będzie. Potym zorganizujymy z PZKO wykopki a zaproszymy tych pagnoczków z Prazi, co to tak fajnie wymyślajóm. Ku autostradzie jim przistawimy drabiniok i pojedóm po tych naszych polach i pseudocestach. Najeseć dostanóm u nas, napić im też dómky, bo my przeca słynymy z polski gościnności. A spatki niech se też jadóm drabiniokami. A uwidzisz, że za pore roków tu bedymy mieli nowóm autostrade, ani w Ameryce.”

FELIETON HALINY SIKORY

Zasadzimy ziymioki

um. Jak do tej pory nie mieliśmy materiału w roczniku.

Z dziejów wielokulturowej Ostrawy

OSTRAWA (mro) – W Archiwum Miasta Ostrawy można kupić kolejny, 23. tom artykułów dotyczących historii miasta nad Ostrawicą. Jego prezentacja odbyła się w ub. wtorek w sali koncertowej Biblioteki Miejskiej w Ostrawie.

Na 600 stronach czeszy autorzy zajmują się historią miasta – od tej najdawniejszej po prawie współczesną. Jak w poprzednich wydaniach, tak i w najnowszym nie zabrakło artykułów dotyczących ostrawskich mniejszości narodowych. Mečislav Borák opisuje całkowicie nieznaną dzieje ratowania się ostrawskich Żydów przed hitlerowską zagładą i ich wędrówki przez Polskę czy Włochy do... Szanghaju, gdzie tysiące z nich stworzone dla nich getto) do wyzolenia. Šárka Glombičková zajmuje się światem ostrawskich kawiarni, między innymi na Polskiej Ostrawie. Kawiarni, które z trudem przyzwyczały gości do braku w ofercie napojów wysokobrowarowych i zakazu gier hazardowych, a zachwycaly... gazowym oświetleniem. Wspomina także o kawiarni Bohumila Filipa – ojca Oty Filipa na Polskiej Ostrawie. W dziale osobowości – Hana Šústková pisze o przywłoskiej księgarni Ignacego Buchsbauma (jak się okazuje, przybyłego spod krakowskich Krzeszowic), który dorobił się na pośrednictwie sprzedaży książek, kiedy to w nowopowstałej Czechosłowacji rozbudowywano sieć bibliotek. Blažena Przybylová zajmuje się biografią Franciszka (Franza) Brzezowskiego, polskiego specjalisty górniczego.

– To zainteresowanie zostało spowodowane wizytą wnuka jego brata, który mieszka w Krakowie – powiedziała B. Przybylová, dyrektorka Archiwum Miasta Ostrawy.

– Zaczęliśmy iść po śladach jego i jego brata – pracującego także nad Ostrawicą. Badania były tym ciekawsze, że rodzina już dysponowała materiałami z archiwów polskich i ukraińskich, a więc odpowiednio dopasowaliśmy uzyskane informacje. Na czym oczywiście zyskał materiał w roczniku.

Bolący ząb Głosika

- Ojjoj! Ojjoj! - płakał Głosik w swoim łóżeczku i nie mógł przestać. Ludmiłce wydawało się to poniekąd dziwne. Najpierw od rana, ledwo oczy otworzył, biegł i śpiewał sobie wesoło. Podśpiewywał, nucił, fałszował przy tym, ile się dało i pewnie nawet nie dało. Ludmiłkę aż uszy bolały, a po chwili i głowa. Chciała jeszcze trochę sobie pospać, a tu taki koncert. Próbowała nawet zapytać Głosika, dlaczego ma taki wspaniały humor. Nie udało się, bo Głosik tak głośno śpiewał, że nawet własnych myśli usłyszeć nie można było. I nagle przestał śpiewać, wybiegł z łazienki z płaczem, położył się na łóżku i nie przestawał płakać.

- Głosiku, co się stało?

- Ojjoj, ojjoj, ojjoj.

- Głosiku, powiedz mi, dlaczego tak strasznie płaczesz - nie dawała za wygraną Ludmiłka.

- Ojjoj, ojjoj, ojjoj - bez zmian zawodził Głosik.

- Nie chcesz powiedzieć, to nie mów. Płacz sobie. Pomogłabym Ci, ale skoro nie chcesz powiedzieć, co się stało, to jak mam Ci pomóc - próbowała nawiązać z Głosikiem rozmowę Ludmiłka.

A on nic, tylko płakał i płakał. Nagle przestał. Z łóżeczka odezwało się nieśmiało - Ząb wypadł...

- Ząb ci wypadł. No to musimy jechać do dentysty. Ubieraj się i nie płacz. Dentysta na pewno ci pomoże i będzie po kłopotcie.

- Ja nie chcę do dentysty! Niepotrzebny mi dentysta! - zawołał Głosik, ale Ludmiłka go nie słuchała,

tylko na siłę kazała mu się ubrać i wyszli. Po drodze spotkali krasnali.

- Głosikowi wypadł ząb i chyba go boli, bo bardzo rano płakał, więc idziemy do dentysty - powiedziała szybko Ludmiłka, co się stało.

- Nie wypadł mi ząb i nie muszę iść do dentysty! I nic mnie nie boli - próbował się bronić Głosik, ale wszyscy powiedzieli, że rozumieją, że Głosik boi się iść do dentysty, ale że tak będzie najlepiej dla niego.

Dotarli do lekarza. Koledzy na siłę wpełchnęli Głosika na krzesło dentystyczne.

- Panie dentysto, Głosikowi wypadł ząb i bardzo go boli - powiedziała Ludmiłka.

- Nieprawda! - zawołał Głosik.

- Nie bój się, to nie boli. Zbadamy twoje zęby i zobaczymy, jak można Ci pomóc - odpowiedział pan dentysta. Zbadał Głosika i powiada - Głosiku, rzeczywiście nie wypadł ci ani jeden ząb. I wszystkie są zdrowe. To dziwne.

- Nic w tym dziwnego. Nie wypadł mi ząb. Ząb wypadł w moim najnowszym grzebieniu. Wczoraj go kupiłem, nowiuteńki, zapłaciłem z ostatnich swoich oszczędności a teraz grzebień do niczego się nie nadaje - odpowiedział Głosik - Ale nikt nie chciał mnie słuchać.

No tak, czasami wystarczy posłuchać, co inni mają nam do powiedzenia i nie obstawać przy swoim zdaniu, a unikniemy zbędnych kłopotów.

KROPKA

Rubrykę przygotowała:

HALINA SIKORA

Nasz mały kolega z Afryki

Nie wszystkie dzieci na świecie mają możliwość zdobywania wiedzy w szkole. W wielu krajach Trzeciego Świata jest to przywilej tylko najbogatszych. Nie ma tam obowiązku uczęszczania do szkoły, a dzieci pozostawione są same sobie i ulicy. I dlatego wiele organizacji dobroczynnych proponuje program pomocy w kształceniu biednych dzieci z krajów afrykańskich. My zwróciliśmy się do organizacji „Arcydieczeni charita Praha” i ona wybrała dla nas małego chłopczyka z Konga, któremu chcemy pomóc i dzięki pieniądze zebranym przez dzieci, nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły pokryć koszty jego kształcenia.

Fils Musindala pochodzi z Kinshasy, stolicy Konga, jest dziewięcioletkiem, ma siedmioro rodzeństwa w wieku od 2 do 18 lat. Uczęszcza do klasy drugiej szkoły podstawowej. Jego ulubionym przedmiotem jest matematyka, a postępy w szkole nauczyciele oceniają na 82%. Marzy o tym, by zostać prezydentem. Obecnie najbardziej lubi grać w piłkę nożną. Dowiedzieliśmy się, że Fils jest miłym chłopakiem i lubi chodzić do szkoły.

Mamy nadzieję, że dzięki nam - „rodzicom adopcyjnym”, Fils będzie mógł kontynuować naukę w szkole. A kiedy będzie starszy i nauczy się języka angielskiego, to będziemy mogli wymieniać listy, pozdrowienia i informacje o naszych ojczyznach.

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Trzyńcu na Dworcowej

Głosikowa Korespondencja

Nauka i zabawa podczas wycieczki

Uczniowie z klasy V czeskokieszyńskiej podstawówki wzięli udział w trzydniowej wycieczce. Jej trasa prowadziła przez Orawicę na Słowacji, do Zakopanego i Krakowa w Polsce.

Celem wycieczki było zapoznanie się z pięknem przyrody tatrzańskiej. Po stronie słowackiej dzieci zwiedziły narodowy zabytek przyrody Demianowską Jaskinię Wolności, przeszły Juraniową Dolinę, która jest niezwykła dzięki swojej postaci kanionowej. Natomiast w Polsce podziwiały piękne widoki z Gubałówki i Butorowego Wierchu. Zwiedziły „zimową stolicę Polską”, za którą uważane jest Zakopane, skocznię narciarską, ma-

lowniczą ulicę Krupówki oraz Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach. Wielkim przeżyciem było wieczorne zwiedzanie Kopalni Soli „Wieliczka”.

Drugim celem wycieczki było zdobycie i utrwalenie wiadomości z zakresu historii Polski. Uczniowie podziwiali piękno historycznego miasta Krakowa wraz z cennymi pamiątkami na Wzgórzu Wawelskim oraz przeszli „Drogą Królewską”. Kończącą atrakcją był dwugodzinny pobyt w największym Parku Wodnym w Krakowie.

Dziękujemy Towarzystwu Nauczycieli Polskich w RC za dofinansowanie wycieczki, która zdaniem wszystkich uczestników była bardzo ciekawa i łączyła walory poznawcze z dobrą zabawą.

Renata Dobner

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: sikorova@glosludu.cz, a w załączniku dopisać Głosik.

Grzebień i szczotka

Jurek bardzo był niedbały, aż się ciotki zamartwiały, aż ze złości ciotki chudy:

- Masz nie włosy, tylko kudły, potargane, rozczochrane, to są rzeczy niesłychane!

Raz się uczesz, raz przynajmniej, dużo czasu to nie zajmie, Masz tu szczotkę, masz tu grzebień, musisz zacząć dbać o siebie.

Grzebień zęby szczyrzy, a szczotka się jeży:

- Czesz się, Jerzy, jak należy, czesz się, Jerzy, jak należy!

Poszedł Jurek raz przy święcie

do kolegów na przyjęcie, oczywiście - nie czesany, potargany, rozczochrany, dzwoni, chciałby wejść do środka - patrzy: grzebień, patrzy: szczotka!

Grzebień zęby szczyrzy, a szczotka się jeży:

- Czesz się, Jerzy, jak należy, czesz się, Jerzy, jak należy!

Grzebień

Wszyscy mamy go w domu. Leży gdzieś w łazience, a może w sieni na szafce, na toalecie. Niektórzy trzymają je w torebkach. Mają dużo zębów. Dużych, małych, grubych, albo cieniotkich. Nie mówimy o żadnym przerażającym zwierzęciu. Chodzi nam o prosty grzebień. Wiecie, kiedy pojawił się po raz pierwszy? Nie znamy dokładnej daty. Jest jednym z najstarszych narzędzi ludzkości, używany jest co najmniej od 4 tys. lat. A jak wyglądał? Pierwszym grzebieniem był pewnie kręgosłup ryby. Potem ludzie nauczyli się wyrabiać grzebień z kości innych zwierząt, z rogu albo z drzewa. W najstarszych grobach kultur starożytnych zwykle znajdujemy ozdoby spinki, brosze, wisiory i właśnie grzebienie. W starożytnej Grecji pojawiły się obok grzebieni do czesania grzebienie do podtrzymywania fryzur. Czy wiecie, że w średniowieczu rozpowszechnił się zwyczaj wkładania grzebieni do trumny, a nieuczczona fryzura uważana była za grzech? W XVI wieku ozdoby na grzebieniach religijnych stają się coraz bardziej świąteczne. W tym samym wieku pojawiły się grzebienie ołowiane, ponoć uśmierające ból głowy. Był jeszcze inny powód (ukrywanie siwizny?) - Jan Kochanowski napisał na ten temat frazskę:

Nowy to fortel a mało słychany:

Na srebrną brodę grzebień ołowiany.

W następnych wiekach produkowano grzebienie do czesania peruk. Obecnie grzebienie najczęściej bywają wykonane ze sztucznych tworzyw.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (31)

Rzeka

Oficjalna historia Miejscowego Koła PZKO w Rzece rozpoczyna się 18 stycznia 1948 roku. Pierwszym prezesem wybrano Jana Fojcika, który tę funkcję piastował przez następnych 30 lat. Pezetkaowcy początkowo spotykali się w sali polskiej szkoły, natomiast w 1950 roku na świe-

tlę zaadaptowano pomieszczenie na poddaszu budynku szkolnego. Chociaż polską szkołę w Rzece zamknięto już w 1973 roku z powodu małej ilości dzieci, członkowie nadal zachowują w obiekcie swoją siedzibę po dzień dzisiejszy. Obecnie była polska szkoła służy jako Urząd Gminy, a zarazem Miejscowy Ośrodek Kultury, gdzie mieści się również biblioteka.

CZESŁAW GAMRO

W budynku Urzędu Gminy w Rzece mieści się również świetlica PZKO.

Nak Powiedzieć

Lojzku!

Jo Ci muszym cosi duleżitego napisać. Jo był w sobote na trzidnim srazu. To było fakt super. Setkali my se normalnie we Wyndryni w taki gospie. Aj nas tam było dość. Pumału połówka trzidy se zjechała. Nikiere baby były aj tiehotne normalnie. Z takimi wielkimi brzuchami. A nikiere syny też mieli wielki brzuch, ale tiehotni nie byli. Tak my posiedzieli a pomówili a pospóminali. Aj my se spómnieli, jak my kiedysi we trzidzie siedzieli, jak my o przestawkach grali futbol na chodbach a jak my chodzili do jidelny na obiod. Aj my se spómnieli na rzeditelke szkoły. To była super bańka, wszystko nóm umiała zarzidzić. Taki trzidni sraz to je fakt super akcja. Domówili my se, że za rok se zaś setkomy a poopowiadomy. Franta

Kochany Franciszku!

Przez jakiś czas zastanawiałem się, czy chodziłeś w ogóle do polskiej szkoły. W Twoim liście aż roi się od czechizmów. Dlaczego nie zacznieš listu od tego, że masz mi coś ważnego (duleżitego) do przeka-

zania. Jak możesz pisać, że byłeś na trzidnim srazu. Nie proszę byś opisać spotkanie klasowe! Spodobał się (na boga nie setkał!) prawie sowa klasy (nie trzidy). Kobiety są ciężkie, bądź ciężarne, nie tiehotne. Piłkę nożną graliście na przestawkach (nie o przestawkach) na korytarzach (nie chodbach). Obiad jedliście w jidelnie (nie stolówce) w jidelnie. Pani dyrektor (nie rzeditelka) jakby przeczytała ten list, pewnie palpitacji serca by dostała. Zwłaszcza jakby się dowiedziała, umiała zarzidzić, zamiast popomnie załatwić, wiele rzeczy. Pod koniec dostaniesz ode mnie w prezencie nowy słownik, bym nie musiał już czytać tych pokrak językowych.

Duleżity - ważny
Trzidni sraz - spotkanie klasowe
Setkać se - spotkać się
Trzida - klasa
Tiehotna - ciężarna
Przestawka - przerwa
Chodba - korytarz
Jidelna - stolówka
Rzeditelka - pani dyrektor, dyrektorka
Zarzidzić - załatwić

le heca!

Teraz je ciężko o robote, tóż jak sie Hanka dowiedziela, ze sie w jednej firmie zwolnilo miejsce sekretarki, pieknie sie wystroila i poszla tam. Musiala dość długo czekać, niż sie odewrzyły dwiryze do gabinetu dyrektora.

Oglądnął jóm, jak to mówiom, od stóp do głów i pyto:

- A liczyć pani umiy?

- Jasne!

- W takim razie niech pani idzie do sąsiedniego pokoju, sblecze sie i liczy na to, ze tam przydym.

***

Pamiętom takóm zime - mówi Stacho - ze jak zech sie na polu wypluł, to na zimie spadł lód.

- A jednego roku była tak sakramyncko zima - prawi Andrzej - ze choć my polili w piecu i bylech przykryty pierzynóm, zęby mi w szklónce szczykały!

***

Czech sie chwoli:

- Po naszej stronie je tako trowa,

jak sie barany jednego dnia,

sóm, majóm doš na cały tydzien.

Polok na to:

- Też mi coś! A my mómy taki

skinie, ze jak wrzasnym wiesze

„stować!”, echo mie budzi dzies

następnego dnia rano!

***

W sklepie z robotami kupczyk

chwolo nejgorszy model.

- To prawda - mówi - ze kupczyk

ma, ale jo by go na pana zrobil

pił. Połowe roboty za pana zrobil

- W takim razie kupujym dwa!

***

Przyszel kuchorz do dochtora

mówi, ze nie słysz na jedno uscho

- Nó, a drugi? - bado go dochtora

- Móm usmazyc kotlet?

Współczesna Kobieta

Ważna rozmowa

Ważna kwalifikacyjna z potencjału pracodawcą to ważny „egzamin”, od którego zależy, czy zdobędziemy pracę, o jaką się ubiegamy. Jakiego sposobu przygotować się do rozmowy, by nasze szanse na uzyskanie pracy były jak największe?

Zacznijmy od wyglądu zewnętrznego. Główną zasadą przy doborze ubioru i odpowiedniego makijażu jest umiar. Zrezygnujmy z zbyt krótkich spódniczek, przeźroczystych dekoltów i połyskliwych elementów w stylu balowym. Odpowiedni styl sportowy lub prowokujące namiętności dzinsy. Chyba że z góry wiadomo, że w firmie, do której udajemy się, panuje luz, uznawany również za styl management. Ubiegając się o stanowisko urzędnika bankowego, kierownika lub stanowisko kierownika, najlepiej zrobimy, wkładając formalny kostium.

Co wiem, co się dowiem

Przez cały czas trwania rozmowy powinniśmy starać się robić wrażenie osoby pewnej siebie, lecz nie przesadnie. Odpowiadamy krótko, ale zwięźle i zrozumiale, tak, by było wiadomo, że bez trudu umiemy wyrażać swoje myśli. Gdy na któreś z otrzymanych pytań nie znamy odpowiedzi, nie musimy się do tego bez zbędnych wykręcania się. Ważne jednak, aby podać to w odpowiedni sposób. Na przykład posłużmy się pytaniem kierującego rozmową szefa: - *W jaki sposób oceniłaby pani dotacje przyznane przez państwo?*

Odpowiedź, która nie powinna pojawić się w rozmowie: - *Nie mam pojęcia.* Nigdy się z dotacjami nie spotkałam i w ogóle nie wiem, co należy z nimi robić.

Elegancka odpowiedź: - *W tej chwili nie umiem powiedzieć, ponieważ w firmie, w której dotąd pracowałam, nie miałam z dotacjami do czynienia. Ale to żaden problem - wiem, gdzie można znaleźć dokładne informacje na ten temat.*

Wybierając drugą z podanych odpowiedzi, nic nie tracimy w oczach potencjalnego pracodawcy. Każdy urząd czy firma mają swoją specyfikę, dlatego nawet osoba o wysokich kwalifikacjach i długim stażu pracy nie musi znać wszystkiego. Ważne, by dała do zrozumienia, że zetknięcie się z nieznanymi przez nią zagadnieniami nie jest dla niej przeszkodą nie do pokonania.

Nieco starsze panie powinny uważać, by nie robić wrażenia osób zbyt konserwatywnych, niezdolnych i niechętnych do uczenia się nowych rzeczy. Ważne, by wystrzegły się stwierdzeń typu: - *Umiem co prawda pracować trochę na komputerze, ale najchętniej używam starej pocztowej maszyny do pisania. Nowa technika to nie dla mnie.*

Nie przemilczając swych braków w edukacji komputerowej można za-

miast tego powiedzieć: - *Przyznaję, że wiele jeszcze muszę się nauczyć, by lepiej radzić sobie z komputerem, lecz już się przekonałam, że komputer niezwykle ułatwia pracę.*

Nikt mnie nie lubi?

Jeżeli szukamy pracy dlatego, że właśnie porzuciłyśmy lub mamy zamiar porzucić dotychczasowe miejsce pracy, powinniśmy liczyć się z tym, że podczas rozmowy padnie pytanie o okoliczności naszej decyzji. Z odpowiedzi przyszyły pracodawca wyciągnie wnioski dotyczące naszej lojalności, jak również naszych zdolności interpersonalnych. Z pewnością będzie miał się na baczności tak przed osobą, która pali mosty nie oglądając się za siebie (*Jestem gotowa odejść z dnia na dzień, wszystko mi jedno, że nie będzie mnie miał kto zastąpić*), jak również przed panią przekonaną o tym, że wszyscy są wobec niej niesprawiedliwi. (*Tylko ja w tej firmie tak naprawdę pracowałam, a inni, znając moją sumienność, tylko mnie wykorzystywali*).

Kamieniem próby będzie pytanie o ilość i wiek dzieci. Choć pracodawca nie powinien o to pytać, to z praktyki wiemy, że często pyta (nie trzeba podawać informacji nt. dzieci w życiorysie - jest to zbęd-

ne, a może nas to zdyskwalifikować wcześniej, nim zostaniemy zaproszone na rozmowę kwalifikacyjną, choć oficjalnie nikt tego nie przyzna). Odpowiedź przygotujmy więc sobie z góry. Może brzmieć np. tak: - *Mam co prawda trójkę małych dzieci, ale mam babcię, która zadeklarowała mi pomoc. A gdyby przypadkiem zdarzyło się, że musiałabym przez parę dni zostać w domu z powodu choroby dziecka, to część pracy mogę robić na komputerze domowym, a resztę dokończę po powrocie w godzinach nadliczbowych.*

I jeszcze jedna ważna sprawa, od której wiele może zależeć. W Internecie bez problemu znajdziemy informacje nt. prawie każdej firmy czy instytucji. Nim udamy się na rozmowę kwalifikacyjną, dowiedzmy się jak najwięcej o swym potencjalnym pracodawcy. Jest bardzo prawdopodobne, że spyta nas, czy orientujemy się, w jakiej branży działa, czym się zajmuje. Nie powinno nas to zaskoczyć.

Za dwa tygodnie zastanowimy się wspólnie nad tym, w jaki sposób napisać curriculum vitae oraz list motywacyjny, by zwiększyć swe szanse na zaproszenie na rozmowę kwalifikacyjną. (dc)

Witamy...

MICHAŁ jest trzecim synem państwa Marii i Stanisława Czudków z Łomnej Górnej. Przyszedł na świat 1 sierpnia br. w trzynieckim szpitalu. Waga urodzeniowa: 3,51 kg, wzrost: 51 cm. Jego bracia to Marek (12 lat) i Andrzej (9). Imię zaproponowane przez mamę spodobało się wszystkim członkom rodziny.

Michał to imię hebrajskiego pochodzenia, znaczy dosłownie: „któż (jest taki) jak Bóg”. Jest to imię archaniola stojącego na czele wojsk niebieskich w walce z szatanem. Osób wybitnych noszących to imię jest cała masa: m.in. król Polski Michał Korybut Wiśniowiecki, marszałek Polski Michał Rola-Zymierski, aktorzy Michał Żebrowski i Michał Wójcik. Było to tradycyjne imię cesarzy bizantyjskich.

Imieniny Michała przypadają na 29 września.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć waszych pociech, które w ostatnich miesiącach przyszyły na świat, byśmy mogli opublikować je w naszej rubryce. Prócz zdjęcia prosimy podać imiona i nazwiska rodziców, datę i miejsce urodzenia dziecka, jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać pod adresem chlupova@glosludu.cz lub klasyczną pocztą pod adresem redakcji.

Kolumnę przygotowała:

DANUTA CHLUP

Moje zwierzę

Kotek mleczko chlipie...

Kot i mleko - o tym, że te dwa pojęcia idą w parze, wie każde małe dziecko. Kotek chlipiący mleczko pojawia się na obrazkach, w wierszach i piosenkach. Możemy jednak spotkać się z opiniami hodowców, zwłaszcza kotów rasowych, którzy doradzają, by kotu dawać do picia

tylko letnią wodę, ewentualnie... słabą herbatę. Mleka nie polecają ze względu na to, że zawarta w nim laktoza (cukier mleczny) wywołuje rzekomo u kotów biegunkę, co jest oczywiście kłopotliwe - zwłaszcza jeśli chodzi o koty trzymane w mieszkaniach. Co na ten temat mówi weterynarz? O opinię poprosiliśmy MVDr. Mariana Koniecznego z Lecznicy Weterynaryjnej w Orłowej Lutyni.

- *Moim zdaniem mleko krowie może wywołać objawy biegunki tylko u tych kotów, które - podobnie, jak niektórzy ludzie - cierpią na niedobór enzymu laktazy, odpowie-*

działnego za rozkład laktozy na cukry proste w jelicie cienkim. Ewentualnie niektóre koty mogą mieć objawy alergii na białko zawarte w mleku. Nie można jednak generalnie powiedzieć, że mleka krowiego nie należy kotom dawać, ponieważ wywołuje biegunkę. Jeżeli kot dobrze go toleruje, to nie ma problemu. Oczywiście, jeżeli wypije litr mleka w ciągu jednego dnia, to kupa będzie miała rzadszą konsystencję, co w mieszkaniu jest kłopotliwe.

Niekoniecznie trzeba więc rezygnować z podawania kotu mleka. Z drugiej strony nie jest ono w pokarmie kota niezastąpione. Jeżeli otrzymuje kompletny, zbilansowany pokarm dla kotów, mleka nie będzie mu brakowało. (dc)

FOT. BEATA SCHÖNWALD

Moje dziecko

Zaklęta królowna

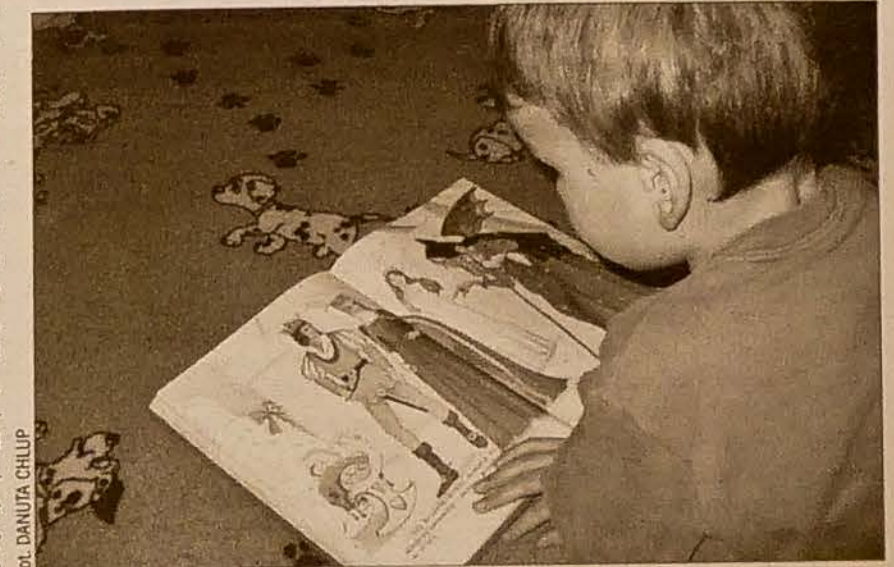
Rodzice i dziadkowie chętnie czytają małym dzieciom bajki. Sięgają po wesole opowiadania o figlarnych zwierzątkach, czy sympatycznych dzieciach-lobuziakach. Często mają jednak wątpliwości, czy dzisiejszym dzieciom wypada czytać stare, klasyczne baśnie, w których pojawiają się złe czarownice i okrutne macochy, a główna bohaterka jest sierotą. Czy tego typu opowieści dadzą coś pozytywnego współczesnemu dziecku, które przecież jak najdłużej chcemy uchronić przed okrucieństwem świata, starając się mu zapewnić beztroskie dzieciństwo?

Psycholodzy uważają, że również te często mroczne baśnie odgrywają ważną rolę w wychowaniu dziecka. Za ich pośrednictwem rozwija swoją wyobraźnię, uczy się konfrontować z różnymi emocjami, które przeżywa słuchając opowieści - ze strachem, smutkiem, radością. Poznaje, że życie nie zawsze jest łatwe i przyjemne, że człowiek musi często stawić czoła różnym przeciwnościom losu. Identyfikując się z bohaterem, który uporawszy się z licznymi przeszkodami dobrze

do upragnionego celu lub uratuje z rąk złego czarodzieja ukochaną królową, uczy się nie poddawać i wierzyć w swoje siły. Dobro i zło bywają w baśniach jasno zdefiniowane, także mały słuchacz intuicyjnie wyczuwa, który z bohaterów jest zły, a kto dobry. Maluch inaczej niż człowiek dorosły odbiera np. scenę wrzucenia złej Baby Jagi do pieca. Nie widzi w niej okrutnego sposobu

wymierzania „kary śmierci” - dla niego jest to po prostu rozprawienie się ze złem jako takim, którego Baba Jaga jest uosobieniem.

Z pewnością nie można postawić znaku równości pomiędzy budzącą grozę baśnią a krwawymi scenami w filmach telewizyjnych. W nich, w odróżnieniu od baśni, nawet dorosłemu trudno się często zorientować, który z bohaterów przedstawia dobro, a który zło, nie mówiąc o tym, że pozytywny bohater nie zawsze wychodzi z opresji cało. (dc)

FOT. DANUTA CHLUP

Smaczne

Wraz z zimową pogodą nadchodzi okres katarów i przeziębień. By lepiej stawić czoła, nie zapominajmy o witaminach - np. w postaci sałatki, na którą właśnie podajemy przepis:

Pomarańcze z buraczkami

Składniki: 2 duże pomarańcze, 6 łyżek sosu francuskiego (przepis patrz str. 10), 1 ząbek czosnku (niekoniecznie), 45 dag ugotowanych buraczków, 2 gałązki do dekoracji.

Przygotowanie: Z jednej pomarańczy otrzeć skórkę i zmieszać ją z sosem francuskim. Do sosu można dodać drobno pokrojony ząbek czosnku. Pomarańcze starannie obrać ze skórki, usuwając białą warstwę, a następnie pokroić je w plasterki - tak samo buraczki. Na talerzu układać na przemian plasterki pomarańczy i buraczków. Skropić sosem i udekorować kilkoma gałązkami mięty lub zielonej pietruszki (o ile uda nam się ją w tym czasie zdobyć).

Sos francuski

Składniki: ¼ szklanki oliwy, 2 łyżki octu winnego, 1 łyżeczka musztardy, 1 łyżeczka czosnku, 1 łyżeczka płynnego miodu, sól i pieprz.

Przygotowanie: Wszystkie składniki sosu zmieszać w szczelnie zakręconym słoiku. Słoik przechowywać w lodówce i zawsze wstrząsnąć przed użyciem.

(Według książki „Smaczne i zdrowe sałatki”)

Telewizja

CZWARTEK 22 LISTOPADA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 22 listopada 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Moda na sukces (s.) 9.25 Tom - Tom w Amazonii (s.) 9.55 Jak powstawał film „Gdzie jest Nemo?” 10.20 Nastoletni geniusze 10.50 Coś z niczego 11.05 Przyjaciele 11.20 Laboratorium XXI wieku 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez medzy 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 To fantastyczne światło - Niechaj się stanie światłość 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Królowie śródmieścia - Kradzież 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zagubieni (s. USA) 22.05 Sprawa dla reportera 22.45 Kochany Muslimie... 23.20 Jowita 0.55 Był taki dzień 22 listopada 1.00 Notacje - Tomasz Blatt.

TVP 2

6.10 Statek miłości (s.) 7.20 Poczta polowa Dwójki 7.45 Przygody Goździka Ogrodnika - Żabi skok (s.) 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Przepustka do życia 11.05 Lokatorzy - Niewolnicy miłości (s.) 11.40 Dr Quinn (s.) 12.30 Koło fortuny 13.00 Co ci dolega? Poskramianie raka 13.55 Duże dzieci 14.50 Pogoda na piątek (s.) 15.45 Barwy szczęścia (s.) 16.15 U fryzjera - Strzyżenie po francusku 16.45 Codzienna 2 m 3 (s.) 17.20 Co ludzie powiedzą? 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Jeden z dziesięciu 20.00 Barwy szczęścia (s.) 20.55 Kulisy „Barwy szczęścia” 21.00 997 21.30 Panorama 21.55 Sport-telegram 22.00 Dr House (s. USA) 22.55 Pitbull 23.50 Ulice kultury 0.05 Chłopiec z Gazy 0.55 Warszawa 2.40 Noc zagadek - teleturniej interaktywnej.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Serwis info 8.02 Gość poranka 8.15 Serwis info 8.20 Serwis ekonomiczny 8.30 Serwis info 8.36 Korespondent TVP o poranku 8.45 Ślązaków portret własny 9.00 Serwis info 10.04 Serwis kulturalny 10.10 Gość poranka 10.30 Serwis info 11.03 Biznes - otwarcie dnia 11.30

RZEŹNIE

130 min, Belgia/Hiszp./Fr. 2002
TVP 1, piątek 23. 11., godz. 23.30
Reżyseria: Delphine Gleize
Występują: Chiara Mastroianni, Ángela Molina, Lio, Lucia Sanchez, Esther Gorintin, Marilyne Even i inni.

Młody matador Victor zabija na arenie byka, który go poważnie zranił. Ranny mężczyzna zapada w śpiączkę. W nocy szczerki zwierzęcia zostają zapakowane i rozesłane do odbiorców w różnych częściach Europy. Przesyłki w rozmaity sposób wpłyną na losy adresatów. Rogi trafiają w ręce starszej Rosie, która przekazuje je synowi, Lucowi. Oczy przypadają Jacquesowi, lekarzowi pracującemu w brukselskim szpitalu. Żona mężczyzny niedawno zaszła w ciążę. Pracująca w supermarkecie podrzędna aktorka Carlotta otrzymuje paczkę z kośćmi.

Serwis info 12.08 Komentarz - kraj 12.23 Serwis kulturalny 12.30 Serwis info 13.07 Komentarz - świat 13.30 Serwis info 14.09 Komentarz - kraj 14.30 Serwis info 15.10 Raport z Polski 15.30 Serwis info 16.13 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Zabrze 17.00 Punkt widzenia 18.00 Aktualności 18.45 Ludzie i sprawy 19.15 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek 22.30 Serwis info 00.02 Rok 2013 - koniec ropy 0.56 Minęła 20-ta 1.39 Serwis info 2.05 Ekonomia i rynek.

POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.45 Łowcy skarbów (s.) 9.45 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze - Wojenne opowieści (s.) 10.45 Tango z aniołem - Wybuch 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Pensjonat pod Różą - Powołanie (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 Graczykowie - Zdrowa dieta (s.) 17.10 Tango z aniołem - Na komisariacie 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Tylko miłość (s.) 21.00 Fala zbrodni - Rozstrzygają się losy OPZ 22.05 Ekipa (s.) 23.20 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 0.15 Nagroda gwarantowana 1.15 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Bananowe rybki 9.30 Na tropie (mag. krym.) 10.00 Wiadomości 10.05 List do Ciebie 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.40 Pod pokrywką (mag.) 14.05 Wszystko party (talk show) 14.50 Angielski z maharadzą 15.00 Wiadomości 15.05 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.40 Meduza (lista przeb.) 17.15 AZ-kwiz 17.35 Stop 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Ogród - to sztuka 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Aneta dla Světluški (koncert) 21.05 Hercule Poirot (film br.) 22.45 Fenomen dziś 23.15 Q (mag.) 23.45 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 0.00 Deadwood (s.) 0.50 Musicblok 1.15 AZ-kwiz.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Biblia Diabła 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Teatr żyje! (mag.) 12.30 Słowo na niedzielę 12.35 Magazyn chrześcijański 12.50 Magazyn religijny 13.15 Jiří Sopko (dok.) 13.45 Bajka 13.50 Nauka jest zabawna 14.15 Pomagajmy sobie 14.30 Królestwo Simona (film) 14.45 Labirynt 15.20 102 oktany (mag.) 15.40 Z filmowego archiwum brytyjskiego lotnictwa wojskowego (dok.) 16.50 Ułamki czasu 17.10 Wiadomości w języku migowym 17.15 Buly (mag.+transmisja meczu hokeja) 20.00 Proszę nie przeszkadzać, rządymy (dok.) 20.55 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.40 Klub Filmowy: Rondo (film fr.) 23.15 Po powierzchni 23.30 Polityczne spektrum 0.00 Drogi nadziei 0.30 Mój ojciec i jego towarzysze broni 1.15 Nie poddaj się.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.35 Niezwykle wieczór (film USA) 11.30 Ulica (s.)

SPARTAKUS

95 min, USA 2004
TVP 1, piątek 23. 11., godz. 21.20
Reżyseria: Robert Dornhelm
Występują: Goran Visnjić, Alan Bates, Rhona Mitra, Angus Macfadyen, Ian McNeice, James Frain i inni.

W Itali trwa powstanie gladiatorów. Rebelianci odnoszą kolejne sukcesy. Wysłany przeciwko nim Klaudiusz Glaber poniósł na stokach Wezuwiusza druzgocącą klęskę. Z trzech kohort ocalał tylko jeden żołnierz, który przyniósł tragiczną wiadomość o przegranej bitwie. Wściekły Krassus skłania senat do wysłania zpacznie większych sił. W tym celu dochodzi do porozumienia z przeciwnikiem politycznym Antoniuszem Agryppą. Krassus chce sam stanąć na czele legionów. Za sprawą Agryppy senat ostatecznie powierza innemu dowódcy władzę nad wojskiem.

12.15 Zawodowcy (s.) 13.15 Lenssen i spółka (s.) 13.45 Gorące Hawaje (s.) 14.40 Czarodziejki (s.) 15.30 Bez śladu (s.) 16.25 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Polowanie na Czerwony Październik (film USA) 0.50 Zimowy raj (s.).

PRIMA

6.30 Szczeniak Scooby-Doo (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.30 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.30 Jesteś moim życiem (s.) 10.30 Diagnoza morderstwa (s.) 11.30 Hercule Poirot (s.) 12.30 Lekarz z gór (s.) 13.35 Morderstwa w Kitzbühel (s.) 14.35 Renegat (s.) 15.30 Elisa z Rivombrosy (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 VyVoleni - nowi bohaterowie 22.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 23.50 VyVoleni - nowi bohaterowie 0.20 Blisko domu (s.) 1.15 Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 23 LISTOPADA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 23 listopada 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Moda na sukces (s.) 9.25 Pettson i Findus - Kot astronauta 9.40 Byli sobie odkrywcy - Dzyngis-chań 10.15 Snobs 10.45 Sąsiedzi - Niech żyje miłość (s.) 11.10 Faceci do wzięcia - Sto lat! (s.) 11.40 Telezakupy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Wielkie sprzątanie 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 18.55 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Tajemnica twierdzy szczyfów 21.20 Spartakus 22.55 Łoskot! 23.30 Rzeźnie 1.40 Zagubieni (s. USA) 3.05 Co ja tutaj robię 3.50 Był taki dzień 23 listopada.

TVP 2

6.05 Statek miłości (s.) 7.15 Mozart w

Gostyniu 7.40 Przygody Goździka Ogrodnika - Wizyta dinozaura (s.) 8.00 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Przepustka do życia 11.05 Święta wojna - Szynek u Bercika (s.) 11.35 Marysia i Napoleon 13.30 Dolina Kreatywna 14.00 Ryzykanci 14.55 Pogoda na piątek (s.) 15.45 Barwy szczęścia (s.) 16.50 Codzienna 2 m 3 (s.) 17.25 Wyjechani 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.10 Wideoteka dorosłego człowieka - Małgorzata Ostrowska 20.00 Gwiazdy tańczą na lodzie 22.35 Panorama 22.59 Sport-telegram 23.05 Śledztwo hollywoodzkiej mamy 0.40 Miasteczko Twin Peaks (s. USA) 1.30 Clara Sheller 2.30 Sennik polski 2.40 Załóż się.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Serwis info 8.02 Gość poranka 8.15 Serwis info 8.17 Przegląd prasy 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 Tropiciele 9.00 Serwis info 10.10 Gość poranka 10.30 Serwis info 11.03 Biznes - otwarcie dnia 11.24 Serwis kulturalny 11.30 Serwis info 12.09 Komentarz - kraj 12.24 Serwis kulturalny 12.30 Serwis info 13.09 Komentarz - świat 13.24 Serwis kulturalny 13.30 Serwis info 15.05 Serwis ekonomiczny 15.10 Raport z Polski 16.13 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Katowice 17.00 To się wytnie 18.00 Aktualności 18.45 Czwarta władza 19.15 Trudny rynek 19.35 Trójka tam była 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 20.35 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek 22.30 Serwis info 0.02 Uwierz w dokument „Paweł Wróbel” 0.44 Minęła 20-ta.

POLSAT

5.45 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.30 Sekret Laury (s.) 7.45 Wielka wygrana (teleturniej) 8.45 Łowcy skarbów 9.45 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze - W sieci kłamstw 10.45 Tango z aniołem - Na komisariacie (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Pensjonat pod Różą - Powołanie (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.35 Graczykowie - Ciepłe kluchy (s.) 17.10 Tango z aniołem - Pytania bez odpowiedzi 18.00

PODPALACZ

110 min, USA 2001

Polsat, piątek 23. 11., godz. 0.10
Reżyseria: Jim Wynorski
Występują: John Bradley, Tom Arnold, Ice-T, Amanda Pays, Cathy Lee Crosby, Pat Harrington Jr. i inni.

Rafineria Wendella Maysa jest potentatem na rynku paliw. Jej właściciel jest nastawiony na pomnażanie fortuny za wszelką cenę. Łamiąc zasady bezpieczeństwa i normy przeciwpożarowe, zwiększa produkcję. Przypadkowa iskra podczas spawania powoduje pożar, który gwałtownie rozprzestrzenia się na cały zakład i najbliższą okolicę. Do akcji przystępuje jedna z najlepszych jednostek gaśniczych - oddział Jacka Thomasa. Kapitan, od kiedy stracił w pożarze żonę, całkowicie poświęcił się pracy. Tymczasem miasto pogrąża się w płomieniach.

Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Rockera Akademia Przyszłości 22.00 Arachnofobia 0.10 Podpalacz 2.00 Nagroda gwarantowana 3.00 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Historia sław 10.00 Wiadomości 10.05 Krew zaginionego (film czes.) 11.15 Miliard! Aleś (dok.) 11.40 Czy mnie zobawicie? 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.35 Ogród - to sztuka 14.00 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 14.30 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.05 Nasza wieś (mag.) 15.25 Muzyka dęta (pr. muz.) 16.00 Sezony kowy angielski (dla dzieci) 16.15 Lat 29 (s.) 16.35 Labirynt 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Testy, porady, raportaż 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Mieszkań - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Żandarmskie biuromeski (s.) 21.55 13 komnaty Pety Prochádzkovej 22.25 Talk show Jana Krausa 23.10 Ally McBeal (s.) 23.35 Wiadomości, prognoza pogody, sport 0.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.10 Fargas (s.) 1.45 Pod pokrywką

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Ten nasz czeski charakter 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.20 Ferda (s. anim.) 12.45 Bajka 13.45 Telewizyjna szkoła 14.00 Geografia świata 14.15 Złote rączki 14.25 Futuroszkapy 14.55 Meduza (lista przeb.) 15.25 Miasteczko 15.40 Przygody nauki i techniki 16.05 Eurofondue (mag.) 16.15 Kamera w podróży (cykl dok.) 17.05 Małdyw 17.25 Prywatne muzea (s. dok.) 17.35 Sztuki walk 18.00 Babel (mag.) 18.30 Nie mam pracy 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligii Mistrzów 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Kinobox (mag.) 21.55 Ołowiana bańka (s.) 22.25 Gra nie gra 23.25 Black Books (s.) 23.50 Głęboka noc 0.40 Czerwony karzeł (s.) 1.10 Placebo (koncert).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Sprawy ojca Dowlinga (s.) 9.35 Perry Mason (s.) 11.30 Ulica (s.) 12.20 Zawodowcy (s.) 13.15 Lenssen i spółka (s.) 13.45 Gorące Hawaje (s.) 14.40 Czarodziejki (s.) 15.35 Bez śladu (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czolgowy batalion (film czes.) 21.45 Gladiator (film USA) 23.00 0.45 Źródło wiecznej młodości (film erot.).

PRIMA

6.30 Szczeniak Scooby-Doo (s. anim.) 7.05 Krok za krokiem (s.) 8.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.30 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.25 Jesteś moim życiem (s.) 10.25 Diagnoza morderstwa (s.) 11.25 Hercule Poirot (s.) 12.30 Lekarz z gór (s.) 13.30 Morderstwa w Kitzbühel (s.) 14.30 Renegat (s.) 15.30 Elisa z Rivombrosy (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Wiadomości, prognoza pogody 18.05 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.55 Wiadomości, sport 19.25 M.A.S.H. (s.) 20.00 Hercule Poirot: Po pogrzebie (s.) 22.10 VyVoleni - nowi bohaterowie 23.40 Losowanie loterii Euromilijon 23.50 Wyatt Earp (film USA) 1.40 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Wyczenia

Z okazji zanego jubileuszu życiowego 90 lat

pani STEFANII BULKOWEJ

z Hawierzowa najszczerze życzenia zdrowia, pomysłności i błogosławieństwa Bożego składają: Henio, Wiśka, Marylka i Werner oraz wnuki Gabi, Basia i Bogdan z rodziny.

Do życzeń dołączają się również prawnuki Lucasz, Lucka, Krystian, Damian oraz dalsza rodzina przyjaciół.

GL-637

Dzisiaj obchodzi swój zany jubileusz 85-letnia urodzin

pan ALOJZY KASZPER

z Wędryni. Z tej okazji zdrowia, pomysłności i błogosławieństwa Bożego życzą najbliżsi.

GL-695

Dzisiaj ten piękne wspomnienia przywołuje. To chwile szczęścia i radości. Płyną życzenia przybrane kwiatami od gości.

Swoją zany jubileusz 80-letnia urodzin obchodzi 23 listopada

pani JADWIGA MICZKA

z Tyry. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia oraz błogosławieństwa Bożego Kochanej Jubilatce życzy mąż Leon oraz synowie z rodzinami.

AD-177

Dnia 22 listopada 2007 obchodzi swój zany jubileusz 80 lat

pani HELENA SZURMANOWA

z Trzyńca Podlasia. Do dalszych lat dużo zdrowia życzą synowie i córka z rodzinami.

AD-172

W teatrze

MAŁA CZESKA - ORŁOWA: „Mała a podivná rodina” (22, godz. 19.00).

W kinach

KARWINA - Centrum: Ratatuj (22, godz. 15.30); Ciemność rusza (22, 23, godz. 17.45, 20.00); Ja wam pokażę (22, godz. 17.00; 23, godz. 20.00); Piraci z Karibów - Na końcu świata (23, godz. 17.00); Ex: Evan Wszzechmogący (23, godz. 19.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Straszny dom (22, 23, godz. 15.30); Crash Road (22, 23, godz. 17.45); Straż dzienna (22, 23, godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Przykład (22, 23, godz. 17.30); Państwo młodzi: Chuck i Larry (22, 23, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Centrum:** Życie od kuchni (23, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** Miłość w czasach zarazy (22, godz. 17.00; 23, godz. 17.00, 19.30); Halloween (23, godz. 22.00).

W na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, 18.00; wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pret: 18.00, nie: 18.30.

W terenie

KARWINA - MK PZKO zaprasza na

Wspomnienia

Dzisiaj mija 16. bolesna rocznica zgonu naszego Drogiego

śp. ERNESTA RUSKA

rodaka z Piotrowic. Wszystkim, którzy razem z nami poświęcą Mu chwilę szczerych wspomnień, dziękują najbliżsi.

RK-219

Nekrologi

W głębokim żalu pogrążeni pragniemy zawiadomić wszystkich krewnych, przyjaciół, sąsiadów i znajomych, że dnia 18 listopada 2007 zmarła po ciężkiej chorobie nasza Kochana Matka, Teściowa, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. EMILIA SIUDOWA

z domu Kuboszek, z Karwiny Darkowa, ostatnio zamieszkała w Karwinie Mizerowie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 23 listopada 2007 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina.

RK-221

prelekcję inż. Tadeusza Franka pt. „Wśród łowców głów w Indonezji” 23. 11. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Havlička zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” 27. 11. o godz. 17.00. Wrażeniami ze wspaniałki na Mount

py mniejszościowej do przyszłości”, program kulturalny.

KARWINA HENRYK - Zarząd MK PZKO zaprasza na spotkanie przedświąteczne do Domu PZKO w Karwinie Frysztacie 24. 11. o godz. 15.00. W programie wystąpią przedszkolacy z Karwiny Frysztatu. W trakcie spotkania projekcja filmu „Z historii Koła”, bufet zapewniony.

KARWINA NOWE MIASTO - MK PZKO zaprasza 24. 11. o godz. 16.00 na spotkanie klubowe przy lampce wina.

DOMY RODZINNE - sprzedaż

Dom rodzinny w Stonawie, podpiwniczony, 5+1, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,6 mil. kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyńcu Cz. Puńcowie, spokojne miejsce z widokiem na Beskidy, dobry dojazd. Cena 2,3 mil. kc. 777 077 277.

Samodzielne mieszkanie w domu rodzinnym w Olbrachcicach Pacalówce, dobry dostęp. Możliwość sprzedaży albo wynajęcia. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. kc. 777 077 277.

Obiekt rekreacyjny w Lesznej Dolnej, z garażem, parcela 20 a włącznie z parcelą budowlaną. Możliwość kolaudacji na mieszkanie. Cena do negocjacji. 777 077 277.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Sprzedaż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

Do wynajęcia biura, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Żuków D., Stanisłowice, Gnojnik). 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkanie 3-4+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK
Oferty:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

FOR. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRIŠNIK

We wtorek wieczór w Domu Książki „Librex” w Ostrawie konsul generalny Jerzy Kronhold „ochrzcił” książkę Mariusza Szczygła pt. „Gottland” czeskim „Bohemia Sektem”. Nie skończyło się tylko na tym, gdyż Jan Becher junior, właściciel księgarni (pierwszy z lewej) o wtórny „chrzest” poprosił także konsul ds. Kultury i Polonii Agnieszkę Fedorów. Ponieważ jednak księgarze nie mogą z czystym sumieniem patrzeć na olejkąjącą winem książkę, więc „chrzest” dokonano przez firmową torebkę... Polski autor nie krył swojego wzruszenia z powodu pierwszej zagranicznej promocji swojej książki, która czeskim czytelnikom raczej sprawi zimny prysznic niż położy się balsamem na ich dusze.

Wystawowa Kawiarenka

JABLONKÓW (hs) - Do swojego ostatniego przystanku dotrze jutro Wystawa Polskiej Książki. Po Cz. Cieszynie; Karwinie i Trzyńcu, gdzie gościła w ub. tygodniu, zawita do Jablonkowa. Przy tej okazji odbędzie się kolejna Kawiarenka pod Pegazem. Na zaproszenie Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki przyjedzie do Jablonkowa Michał Jagiełło - pisarz, polityk i miłośnik gór w jednym. W latach 1989-1997 pełnił funkcję wiceministra kultury i sztuki. W 1997 roku został pełnomocnikiem premiera ds. mniejszości narodowych, zaś od 1998 do marca 2007 był dyrektorem Biblioteki Narodowej w Warszawie. Współpracował m.in. z „Kulturą”, „Literaturą”, „Polityką”. Jego książki przeważnie dotyczą tematyki górskiej, gdyż M. Jagiełło jest taternikiem, alpinistą.

Uroczyste otwarcie wystawy przewidziano na godz. 17 w Domu PZKO w Jablonkowie, natomiast Kawiarenka pod Pegazem zaprasza w swoje progi o godz. 18. Tegoroczną podróż po Zaolziu Wystawa zakończy w niedzielę, w Jablonkowie.

Żydowska wycinanka

CIESZYN (ep) - Niezwykłą wystawę wycinanki żydowskiej można do 29 bm. oglądać w Domu Narodowym. Autorka, **Marta Gołąb** jest absolwentką krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Żydowskie wycinanki tworzy w różnych technikach - w papierze i pergaminie, barwne i monochromatyczne, ciagle eksperymentując. Wycinanka żydowska to wytwór tradycyjnej sztuki żydowskiej. Różni się od wycinanek innych narodów przede wszystkim

tym, że jest ściśle związana z religią. Wykonywali ją tylko mężczyźni, najczęściej szwajcarskim nożem. Materiałem był najpierw pergamin, później biały papier. Wystawa jest niejako zapowiedzią kolejnej edycji Dni Kultury Żydowskiej, które Dom Narodowy organizuje w dniach 23-24 bm. W programie imprezy są koncerty muzyki klezmerskiej, wystawy, degustacje potraw żydowskich, warsztaty i prelekcje multimedialne.

»Mała czarna« w wielkim stylu

SUCHA GÓRNA (dc) - Zespół taneczny MK PZKO „Suszan” ma za sobą okres wytężonej pracy. W pierwszej połowie listopada tancerze wzięli udział w IV Turnieju Zespołów Ludowych im. Mariana Cieśli w polskim Suszcu. Choć zespoły zagraniczne (np. „Kamenčan” ze Słowacji) występowały poza konkursem, zostały nagrodzone burzliwymi oklaskami, a jury oceniło poziom widowiska „Suszan”, jako wysoki.

W ub. tygodniu członkowie zespołu spotkali się na trzydniowym zgrupowaniu w Milikowie, gdzie przygotowali nowy program na nadchodzący sezon balowy oraz na „Spotkanie przy małej czarnej”, które odbędzie się w sobotę 1 grudnia. - *Chodzi o tradycyjną imprezę Koła, która dawniej miała charakter świetlicowy, a w tym roku po raz drugi przybierze formę zabawy tanecznej z programem kulturalnym w sali Domu Robotniczego* - powiedziała „GL” kierownik zespołu **Barbara Mračna**.

GNOJNIK - PSP oraz przedszkole zapraszają na Dzień Otwartych Drzwi 22. 11. w godz. 8-17.

UWAGA MATURZYŚCI 1997! - Zapraszamy na spotkanie klasowe wszystkich klas maturalnych 1997 Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie 1. 12. do restauracji Brandys w Cz. Cieszynie. Zgłoszenia do 23. 11. prosimy kierować pod nr. tel.: A - 723 434 606, B - 777 304 948, C - 724 968 825. Organizatorzy.

katolicki urząd parafialny zaprasza na koncert muzyki sakralnej ku czci Chrystusa Króla 25. 11. o godz. 16.00 w kościele parafialnym. W programie wystąpią: sopran Grażyna Wilk-Biernot, baryton Jiří Černý, schola i chór kameralny pod batutą Dany Syrek, skrzypce Jan Huszár, Petra Lexová, flet Kristina Pochohradská, organy Helena Popov i Kamil Novák.

Koncerty

KARWINA FRYSZTAT - Rzymsko-

Oferty

TAXI Trzyniec tel. 800 224 225.

GL-642

60-lecie Koła w Lutyni

W sobotę 3. 11. br. świętowano w Lutyni Dolnej 60-lecie istnienia MK PZKO. Na uroczyste spotkanie członków i sympatyków przybyli m.in. prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa oraz wiceprezes Danuta Chwajol, zastępca wójta Lutyni Dolnej Jan Fismol, dyrektor miejscowej szkoły Alicja Berki, prezisi sąsiednich kół oraz dawni długoletni członkowie ZG PZKO.

Uroczystą akademię jubileuszową rozpoczęto wspólnym odśpiewaniem pieśni „Płyniesz Olzo” i „Szumi jawor”, a rodzeństwo Dorotka i Henio Czapkowie zrecytowali dwa wierszyki. Prezes Maria Sztwiertnia przedstawiła krótki zarys historii Koła, przedstawiła zespoły, kluby i sekcje, podziękowała za współpracę ze szkołą, urzędem gminnym, rychnawdzkim i wierzniowickim Kolem PZKO, zaś wszystkim członkom dolnolutyńskiego koła wyraziła słowa uznania za ofiarną działalność społeczną, zaangażowanie i bezinteresowność. Obecny na uroczystości najstarszym członkiem – założycielem MK PZKO wręczono kwiat i upominek, a cała sala odśpiewała im 100 lat. Potem przedstawiono czterech nowych członków Koła, którzy otrzymali legitymacje członkowskie. Przedstawiciele ZG PZKO uhonorowali dwudziestu członków odznaczeniami związkowymi.

Po części oficjalnej z wiązką pięknych pieśni wystąpił zespół „Rychwałdzianie”, który rozspiewał także publiczność. Dolnolutyński chór mieszany „Lutnia” z dyrygentem Władysławem Ruskiem zadedykował obecnym swoje pieśni, a amatorski zespół teatralny z Dąbni Dolnych przedstawił jednoaktówkę „Pod kympką”. Po programie kulturalnym panie z Klubu Kobiet zaprosiły wszystkich na smaczny posiłek. Na sali była również przygotowana wystawa starych i nowszych fotografii z działalności Koła.

MARIA SZTWIERTNIA, Lutynia Dolna

Łącki jubileusz z »Gizdami«

Akademia Jubileuszowa z okazji 60-lecia PZKO odbyła się pod koniec października br. w pięknej salce „Zacisza”. Sala była pełna, na dodatek – nie wszystkich mogła pomieścić. Trzykrotnie łączący pezetkaowcy budowali „własny dach nad głową”, niestety wszystkie uległy totalnej ruinie na skutek szkód górniczych... Stąd trzeba było szukać nowych rozwiązań, aby działalność PZKO przynosiła rezultaty w utrwalaniu polskości w tej „resztkę” tak wspaniałych niegdyś Łąk. Aby imprezie nadać dostojny ton, zaproszono frysztaćkie „Gizdy”, które przygotowały wspaniały program – godny zacnego jubileuszu. „Gizdy” nie wybrano przypadkowo. Wcześniej gościli już tutaj ich starsi koledzy „Syncy i dziolchy z kolónije”, albowiem kilka łąckich dzieci uczęszcza do szkoły we Frysztaćcie. Program

chwycił za serca wszystkich obecnych na sali, o czym świadczyły gromkie brawa.

Obszernie i konstruktywnie podsumował całokształt ofiarnej pracy na niwie PZKO prezes MK Karol Tomiczek. Mówił o sukcesach zespołów, chórów, a szczególnie o niezwykłej ofiarności całej plejady członków PZKO i Polaków z Łąk. Wymienił wszystkich członków, których uhonorowano wpisem do „Złotej Księgi PZKO”. Na zakończenie oficjalnej części bukietem kwiatów uhonorowano jeszcze Wandę Pribulę, Tadeusza Chrząszcza oraz małżeństwo Węglorzy.

Po smacznym posiłku i „małej czarnej” pozostał czas na miłe pogaduszki, a głównie wspomnienia i wzajemne życzenia „oby dożyć dalszych jubileuszy PZKO w Łąkach...”

JÓZEF KULA

Kielce wśród »Słowaków«

W dniach 25-27 października br. odbył się XXIII Złot Szkół Średnich im. Juliusza Słowackiego. W tym roku gospodarzem było liceum w Kielcach. W Złocie uczestniczyło 12 delegacji z Polski, jedna z Ukrainy (Krzemieniec) oraz my – grupa z Polskiego Gimnazjum w Karwinie. Reprezentację tworzyły dziewczyny z karwińskiej klasy IVD – Grażyna Dostał, Waleria Słowik oraz Joanna Żagan, a opiekunem grupy była Ewa Hrnčíř. Na uwagę zasługuje fakt, że to poprzedni kielecki XIII Złot, który odbył się w kwietniu 1996 r., dzięki obecności naszej zaolziańskiej delegacji zapoczątkował międzynarodową historię Złotów. Już ponad 10 lat nasza placówka regularnie uczestniczy w życiu Rodziny Szkół im. J. Słowackiego, grupy corocznie wyjeżdżają na Złoty i różne „rodzinne spotkania”. Zmieniają się uczestnicy, ale pozostaje wspaniała atmosfera, której nie zabrakło również w tym roku w Kielcach.

Pierwsze miłe powitanie miało miejsce już na kieleckim dworcu PKP. Zziębnięte po podróży z Katowic wsadzono nas do samochodu i wkrótce znaleźliśmy się w liceum. W salce teatralnej Salomei przyjęto nas bardzo gościnnie. Uroczyste otwarcie Złotu odbyło się w ogromnej sali gimnastycznej z udziałem chyba wszystkich uczniów i nauczycieli szkoły. Pani dyrektor liceum-gospodarza serdecznie wszystkich przywitała. Były krótkie przemówienia gości, zabrzmiał hymn szkoły, hymn państwowy i oczywiście hymn Rodziny, czyli „Testament” J. Słowackiego w wykonaniu szkolnego chóru. Poszczególne ekipy „Słowaków” przedstawiły siebie i swoją szkołę. Naszą prezentację przygotowała Walerka. Na zakończenie uroczystości – niespodzianka. Fascynujący spektakl „Metamorfozy” w wykonaniu artystów Kieleckiego Teatru Tańca na długo pozostanie w naszej pamięci.

Następnego dnia, w towarzystwie przewodnika – profesora historii, zwiedziliśmy ruiny zamku królewskiego w Chęcinach, skąd roztaczał się piękny widok na całą Kielecczynę, skansen – Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni oraz cudowną Jaskinię Raj. Po smacznym obiedzie rozpoczęły się zacięte zmagania konkursowe. W konkursie „W kręgu poezji Juliusza Słowackiego” wystąpiła Asia z fragmentami poematu „W Szwajcarii”. Po dużej porcji poezji i krótkiej przerwie odbył się tradycyjnie już wywołujący wiele emocji konkurs wiedzy o Słowackim. Teraz reprezentowała nas Grażka. Na piątkowy wieczór Szkolne Koło Teatralno-Literackie przygotowało spektakl pt. „Farsa z ograniczoną odpowiedzialnością” Władysława Zawistowskiego. Wszyscy byliśmy pod wrażeniem i śmiałyśmy się do łez! Uczniowie występowali w komedii wspólnie ze swoimi nauczycielami, a wynik był rewelacyjny. Po programie niektórzy zwiedzili jeszcze Kielce nocą... W dniu wyjazdu odbyła się dopołudniowa przechadzka po Kielcach połączona ze zwiedzaniem zabytków. W samo południe przebiegło uroczyste zakończenie Złotu. Rozdano nagrody, dyplomy i pamiątki. Były podziękowania, kwiaty i przekazanie „paleczki organizatora Złotu” następnej szkole – Skarżysku Kamiennej.

Uczestnicy Złotu

02 EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE: DZIŚ TRZYNIEC – CZ. BUDZIEJOWICE

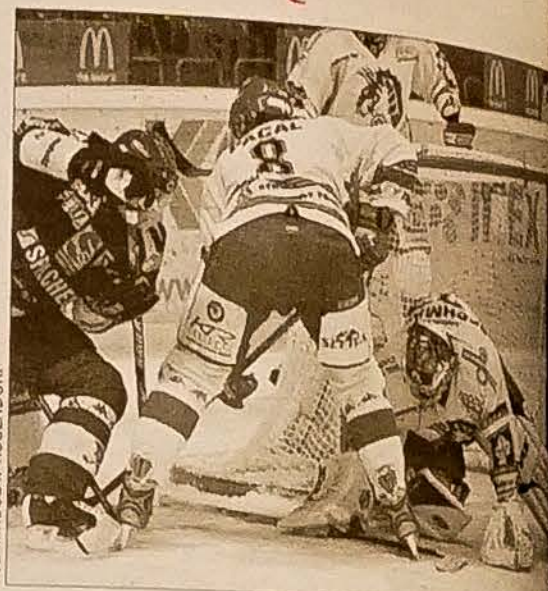
Wycieczka nad Łabę

Przerwa, spowodowana startem hokejowej reprezentacji RC w turnieju Karjala Cup, wyraźnie ujemnie wpłynęła na formę drużyny Stalowników Trzynieć. Podopieczni trenerów Pavla Marka i Jiřego Juřika nie grają już z takim polotem, co dwa i trzy tygodnie temu. W czterech ostatnich kolejkach trzyznicanie zaliczyli tylko jeden udany mecz, wygrany 4:3 po rzutach karnych pojedynków w Pilźnie. Przegrali zaś z Libercem (2:5) i Witkowicami (2:6), a do niewypałów można też zaliczyć wtorkowe spotkanie na lodowisku Ujście nad Łabą, w którym to Trzynieć przegrał na własne życzenie 2:3 i to przed kamerami TVC. Okazję do zrehabilitowania się przed własną publicznością mają Stalownicy już dziś, w Werk Arenie podejmują bowiem Czeskie Budziejowice. Bezpośrednią transmisję z tego spotkania można obejrzeć w kanale sportowym CT4 Sport.

UJŚCIE NAD ŁABĄ – STALOWNICY TRZYNIEC 3:2 w dogr. (0:1, 1:1, 1:0 – 1:0). Bramki: 39. Špirko, 55. Šaffer, 65. Pojkar – 3. Skořepa, 26. Sekeráš. Sędziował Peřina. Kary 5:7, wykorzystane 0:2. W. 3408. **TRZYNIEC:** Čechmánek – Sekeráš, Pácal, Seman, Malec, Kroupa, Andersons, Výtisk, Švarný – Kolusz, Štefanka, Skořepa – D. Květoň, Peterek, Pavelek – Tomík, Zálešák, Korhoň – Opatovský, Ivan, Tomas.

Trzynieć z Čechmáńkiem w bramce zagrał na cztery formacje, wykorzystując również napastników

Ivana, Pavelka i Opatovskiego. Do 39. minuty wszystko układało się zgodnie z planem. Stalownicy prowadzili 2:0 i nic nie wskazywało na to, by gospodarze byli w stanie odmieńić losy meczu. W 3. minucie w prowadzce liczebnej na 0:1 trafił Skořepa, w drugiej tercji na 0:2 podwyższył z kolejnego

Z pomocą przyszedł Čechmáńkowi obrońca Pácal.

stalego fragmentu gry obrońca Sekeráš. Gospodarze ożyli po bramce do szatni i w trzeciej odsłonie wyraźnie górowali nad niemrawo grającą trzyznicą ekipą. Goście sprawiali wrażenie poniekąd zmęczonych, a po wyrównującej bramce Šaffera (krążek odbity od pleców Pácala zmylił Čechmáńka) trzyznicanie stracili koncepcję gry. W końcówce meczu gospodarzom nadarzyła się wymienita okazja do rozstrzygnięcia meczu, beniaminek ekstrakligi nie wykorzystał jednak przewagi 5 na 3 (po głupich faulach Peterka i Ivana). Zimny kubek czekał na Trzynieć w dogrywce. Cztery sekundy przed syreną końcową z niebieskiej linii huknął Pojkar, trafiając w prawy górny róg trzyznicieckiej bramki.

FORTUNA EKSTRALIGA FLORBALISTÓW

Wymęczone zwycięstwo Pegresu

W 9. kolejce Fortuna Ekstraligi florbaliści Pegresu Torpedo Hawierzów uporali się u siebie 6:5 z Pardubicami. Mecz bezpośrednich sąsiadów w tabeli był najbardziej zacięty w ostatniej, trzeciej tercji.

HAWIERZÓW – PARDUBICE 6:5 (2:1, 4:1, 0:3). Bramki: Krečmer 2, Juhaňák 2, Heczko, Pavel Kožušník – Chovanec, Zozulák 2, Voják, Felsenberg.

Na prowadzenie wyszli goście. Roman Kantor źle rozegrał piłeczkę i Chovanec z ostrego kąta pokonał Łaję (0:1). Hawierzowianie męczyli się do 17. minuty, kiedy to Krečmer odczytał zamiary rywala, znalazł się w dobrej sytuacji strzeleckiej i nie dał szans pardubickiemu golkiperowi (1:1). Do przerwy na 2:1 poprawił Juhaňák, z podania Krečmera. W drugiej tercji goście niewiele mieli do powiedzenia. Pegres stopniowo wypracował sobie aż czterobramkową przewagę. Na 6:2 trafił w 39. minucie Pavel Kožušník, który strzałem z nadgarstka wycelował idealnie w ośrodek. Pardubice nie dawały jednak za wygraną. Z kontry obniżył w 42. minucie Voják, a w 54. minucie w przeciagu 14 sekund było już tylko 6:5 dla gospodarzy. W nerwowej końcówce gościom nie udało się strzelić upragnionego szóstego gola. Hawierzowianie bez trudu obronili się nawet podczas power play Pardubic.

Lokaty: 1. Future Praga 24, 2. Tatran Strzeszowice 23, 3. Pepino Ostrawa 19, 4. Hawierzów 12, 5. Trzynieć 0 pkt. **W sobotę:** Witkowice – Hawierzów i Trzynieć – Liberec.

Zagraliśmy katastroficznie trzeciej tercji, w ten sposób nie ma na walczyć o ekstrakligowe punkty – skomentował występ swoich podopiecznych trener Jiři Juřik. Mecz z Czeskimi Budziejowicami zespołu musi być pełna mobilizacja od pierwszej do ostatniej minuty.

Tabela

1. Slavia	22	50	91:46
2. Liberec	21	47	68:42
3. Cz. Budziej.	22	46	72:47
4. K. Wary	23	41	81:59
5. Pilzno	23	38	65:78
6. Trzynieć	23	37	65:58
7. Sparta	23	37	58:57
8. Witkowice	23	36	66:65
9. Litwinów	23	27	66:77
10. Znojmo	23	27	48:64
11. Zlin	24	26	61:65
12. Ujście n.Ł.	23	23	45:84
13. Pardubice	22	21	60:77
14. Kladno	23	21	58:83

DZIŚ: Trzynieć – Cz. Budziejowice (17.25, CT4 Sport).

JANUSZ BITTMAN

Sport Polski

KRZYNOWEK W WISLE KRĄKÓW? Wisła Kraków chce sięgnąć po tytuł mistrzowski z VfL Wolfsburg Jacka Krzynowickiego. Jacek Bednarz, dyrektor sportowy, twierdzi, że jest to możliwe. Zawodnik nie wyklucza takiej ewentualności. Wisła, po serii udanych spotkań, mocno usadowiła się na fotelu lidera Orange Ekstraligi. Szanse na wywalczenie mistrzostwa Polski są ogromne, a to czyni Macieja Skorzę przystąpi do rywalizacji o Champions League.

Piłkarskie tabele rundy jesiennej sezonu 2007/2008

MSLF			10. Rymarzow			3. St. Biela					
1. Olomuniec B	15	36	38:12	14	18	23:24	13	26	24:22		
2. F-M	15	28	27:18	11. Brumov	14	18	18:25	4. Dziečmor.	13	25	17:11
3. Mutěnice	15	28	25:16	12. Napajedla	15	17	20:27	5. Libhoř	13	24	20:18
4. Znojmo	14	27	21:15	13. W. Karlowice	14	16	12:23	6. Bruszperk	13	20	21:14
5. Brzeclaw	14	23	16:17	14. Wsecin	15	15	15:20	7. St. Miasto	13	18	24:27
6. Karwina	15	22	20:12	15. Bohuslawice	14	14	12:21	8. Przybor	13	16	17:31
7. Kromierzyř	15	22	20:12	16. Hawierzów	14	9	8:23	9. Wędrynia	13	14	18:22
8. Brno B	15	22	10:10	MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA			10. Šmilowice	13	13	24:21	
9. Zabrzeg	15	20	17:22	1. Haj	15	31	43:17	11. Lutynia D.	13	12	16:25
10. Bystrc	15	19	21:22	2. Petřzkowice	15	29	34:20	12. Stonawa	13	9	17:34
11. Jihlawa B	15	17	20:22	3. P. Polom	15	29	21:13	13. Ostrawa Jih	13	8	16:30
12. Uničov	15	17	15:20	4. Poruba	15	27	36:17	14. Raszkowice	13	8	14:24
13. Słowacko B	15	16	17:21	5. Krnow	15	26	43:26	I B KLASA – GR. C			
14. Zlin B	15	14	14:24	6. Cz. Gieszyn	15	25	25:15	1. Niebory	12	26	32:14
15. Lipowa	15	10	14:33	7. Olbrachcice	15	23	40:26	2. Nydek	12	24	23:11
16. Benesów D.	15	6	8:27	8. Liskowice	15	23	35:33	3. Mosty	12	24	18:10
DYWIZJA E			9. St. Miasto	15	21	32:33	4. Sucha G.	12	24	33:15	
1. Krawarze	15	33	23:5	10. Bogumin	15	21	24:29	5. Oldřzychow.	12	22	27:16
2. Ostrawa B	14	29	28:12	11. Oldřřyzow	15	20	38:39	6. Sedlitzcze	12	20	20:20
3. W. Losiny	15	25	21:20	12. Frydlant	15	18	32:35	7. Gnojnik	12	19	19:22
4. M. Albrecht.	15	23	18:20	13. Bystrzyca	15	17	22:33	8. Jablůnków	11	15	16:27
5. Slavičín	15	22	36:18	14. L. Piotrowice	15	19	17:37	9. Pietwałd	12	9	24:39
6. Orłowa	15	22	16:19	15. Wracimów	15	10	20:41	10. G. Błędowice	12	9	22:38
7. Hranice	14	20	25:22	16. Lichnow	15	1	15:63	11. Zabłocie	11	8	18:21
8. Bystrz. p. H.	15	20	13:13	I A KLASA – GR. B			12. Gródek	12	8	9:34	
9. Frenszl. p. R.	14	19	16:12	1. N. Jiczyn	13	34	39:8	13. Datynie D.	12	6	17:24
				2. Czeladna	13	34	34:6				